

Verksamhetsberättelse 2009

Innehåll

Det här är Byggnads	3
Fackföreningsrörelsen står inför stora utmaningar	5
Byggnads förbunds kontor	8
Förbundsfullmäktige	8
Förbundsstyrelsen	9
Byggnads kulturstipendiater	10
Fackliga Samhällsbyggarna	11
Internationell verksamhet	13
Administrativa enheten	14

Ekonomienheten	16
Förhandlingsenheten	18
Kommunikationsenheten	20
Medlemsenheten	24
Arbetsmiljö	26
Försäkring	27
A-kassan	28
Byggnadsarbetaren	29
Inledning till årsredovisning	30
Ekonomisk redovisning	33
Förvaltningsberättelse	34

Flerårsjämförelse	36
Resultaträkning	37
Balansräkning	38
Kassaflödesanalys	39
Noter	40
Revisionsberättelse	45
Pensionsstiftelsen	46
Solidaritetsfonden	51
Avdelningar	54

Bilderna är tagna vid olika byggarbetsplatser i Stockholmsområdet, våren 2010.
Foto: Mikael Dubois.

Det här är Byggnads

- Svenska Byggnadsarbetareförbundet, Byggnads, organiserar arbetstagare inom bygg- och anläggningssektorn. Byggnads är LOs femte största förbund.
- Byggnads har idag cirka 113 000 medlemmar inom ett trettiotal yrkesgrupper. Omkring 9 000 av dem har ett eller flera förtroendeuppdrag.
- Byggnads uppgift är att ta tillvara medlemmarnas intressen på arbetsmarknaden och i samhället i stort. Förbundet ska också verka för en samhällsutveckling på grundval av politisk, social och ekonomisk demokrati.
- Förbundet arbetar med tre huvuduppgifter: Att förhandla med arbetsgivare och träffa avtal om medlemmarnas löner, arbetstid och andra arbetsvillkor. Att försvara medlemmarnas rättigheter enligt de lagar som gäller på arbetsmarknaden samt att bistå medlemmarna i deras rätt till försäkringsersättning vid sjukdom, olycksfall, ålderdom, rehabilitering och arbetslöshet.
- Byggnads är organiserat i 24 avdelningar, vilka i sin tur är indelade i 248 sektioner. Alla förbundets medlemmar ingår i någon sektion och kan där aktivt arbeta för att påverka och utveckla verksamheten.
- Byggbranschen är beroende av politiska beslut. Byggnads engagerar sig därför i politiken för att bland annat påverka bostadspolitik och byggbranschens utveckling.
- Byggnads arbetar aktivt och brett med utbildning, information och opinionsbildning, bland annat genom möten, studiecirkel och kurser.

Byggnads långsiktiga mål

Byggnads långsiktiga mål bygger på att stärka byggnadsarbetarna i arbetslivet och i livets olika skeenden i samhället i stort.

Byggnads bygger för livet:

- ett starkt förbund som träffar bra avtal för sina medlemmar.
- ett arbetsliv med bra arbetsmiljö utan pressade byggtider.
- en stolt yrkeskår där byggfusk, rasism och svartarbete inte finns.
- ett tryggt samhälle med hög moral och etik där alla har arbete.
- ett liv där vi inte glömmer våra unga och gamla.
- bra bostäder där alla får rum hela livet.
- internationella kontakter med ett ömsesidigt utbyte av erfarenheter och bygger för att stödja våra kamrater i andra länder.

Byggnads förbunds kontor

Förbundskontoret har det övergripande ansvaret för förbundets verksamhet. På förbundskontoret arbetar omkring 70 personer. Dess främsta uppgift är att stödja avdelningarna och att företräda medlemmarna i centrala frågor. Förbundskontoret är uppdelat i en förbundsledning och sju enheter.

Förbundsledning

De tre kongressvalda funktionärerna (förbundsordförande, andre förbundsordförande och avtalssekreterare) utövar tillsammans med en personal- och kanslichef ledarskapet för förbundet. Till förbundsledningens uppgifter hör ansvaret för Byggnads internationella verksamhet.

Administrativa enheten

Enheten ansvarar för personalfrågor, löneadministration, IT-frågor, intern service och kompetensutveckling.

Ekonomienheten

Enheten har hand om förbundets bokföring, redovisning, ekonomiska förvaltning och medlemsredovisning.

Förhandlingsenheten

Enheten förhandlar med arbetsgivare och träffar avtal om medlemmarnas löner, arbetstid och andra arbetsvillkor. Enheten följer upp efterlevnaden av kollektivavtal och lagstiftning på arbetsmarknaden samt genomför tvisteförhandlingar.

Kommunikationsenheten

Enheten har hand om intern och extern information, marknadsföring, press, webbredaktion, omvärldsbevakning, politisk bevakning, samt bevakning av närings- och arbetsmarknadspolitiska frågor.

Medlemsenheten

Enheten ansvarar för de fackliga utbildningsfrågorna, förbundets ungdomsverksamhet, kompetensutveckling inom avtals- och arbetsrättsområdet, grundorganisationen, försäkrings- samt arbetsmiljöverksamheten.

A-kassan

A-kassan ansvarar för a-kassefrågor för anställda byggnadsarbetare samt anställda och företagare inom måleriyrket t ex målare, billackerare och industrilackerare i Sverige.

Byggnadsarbetaren

Tidningen Byggnadsarbetaren producerar Sveriges största byggmagasin, Byggnadsarbetaren. Tidningen bevakar, genom reportage och artiklar, utvecklingen i byggbranschen ur ett medlemsperspektiv.

Förbundsledning De tre kongressvalda funktionärerna (förbundsordförande, andre förbundsordförande och avtalssekreterare) utövar tillsammans med en personal- och kanslichef ledarskapet för förbundet. Till förbundsledningens uppgifter hör ansvaret för Byggnads internationella verksamhet.

Fackföreningsrörelsen står inför stora utmaningar

Hela 2009 präglades av den globala finanskris som med full kraft slog mot den svenska byggsektorn. I början var oron stor att arbetslösheten bland byggnadsarbetare skulle leta sig upp på nivåer som dem vi såg under 90-talet på över 20 procent. Men vi kan konstatera att arbetslöshetssiffrorna under året har legat runt 13 procent med vissa toppar. Trycket ökade på arbetslöshetskassan som fick arbeta hårt för att medlemmarna inte skulle få vänta för länge på sin ersättning. Inkomstförsäkringen har inneburit att de av Byggnads medlemmar som har tvingats ut i arbetslöshet har fått ett bättre ekonomiskt skydd.

Knut Kålvist

Under året har Byggnads som organisation arbetat mycket med att förstärka de förtroendevaldas roll i det fackliga arbetet. De kommer att spela en allt större roll i det framtida arbetet.

Medlemsutvecklingen

Under de senaste tre åren har Byggnads tappat 11 000 medlemmar och för 2009 är tappet knappt 1 500 medlemmar. Den negativa utvecklingen är oerhört allvarlig och hotar på sikt det fackliga arbetet. Minskad organisationsgrad innebär att Byggnads får en svagare position vilket på sikt kommer att leda till lägre löner och i övrigt sämre villkor för de anställda i byggbranschen.

Medlemsvärning har under året varit en prioriterad fråga och förbundet har satsat stort på projektet Medlem 10 000. Det innebär att avdelningarna har haft möjlighet att anställa extra resurser som kan koncentrera sig på enbart medlemsvärning. Man kan konstatera att medlemstappet hade varit ännu större utan denna extrasatsning.

Orsakerna till de vikande medlems-

siffrorna är flera. En bidragande orsak är självklart den borgerliga regeringens försämring av a-kassan som lett till att det blivit mycket dyrare att vara med i både facket och a-kassan. Oavsett orsakerna och förhoppningar om regeringsskifte i september 2010 så är det Byggnads som har uppgiften att värva fler medlemmar och förklara medlemskapets värde.

Avtalsrörelsen

Byggnads sade den 30 september 2008 upp bygg- och anläggningsavtalet för att skapa ordning och reda i avtalsfloran i syfte att nå förenklade och ändamålsenliga kollektivavtal. I förhandlingar med arbetsgivarna lyckades man inte nå fram till ett gemensamt avtal. Därför föreslog Byggnads i början av februari 2009 att förhandlingarna skulle ledas av en samtalsledare från Medlingsinstitutet. Arbetsgivarsidan föreslog då istället en regelrätt medling, vilket Byggnads accepterade. Medlarna trädde in den 17 februari och presenterade ett slutbud den 23 mars.

Byggnads kunde inte godta medlarnas bud, men för att visa samhällsansvar i rådande konjunkturläge, var Byggnads i slutändan berett att acceptera en ettårig förlängning av gällande kollektivavtal. Sveriges Byggindustrier accepterade emellertid inte detta, utan krävde försämringar i kollektivavtalen för att träffa en uppgörelse.

Byggnads lade den 31 mars ett bud som till stor del liknar det bud medlarna lämnade den 23 mars med några smärre justeringar, som var positiva både för Byggnads och för arbetsgivarna. Detta för att på alla sätt undvika varsel. Trots att arbetsgivarna gick med på det tidigare sa de nej till Byggnads bud. Byggnads varslade därför om konflikt.

Den 4 april kom Byggnads och arbetsgivarna Sveriges Byggindustrier (BI) överens om nya byggavtal. Överenskommelsen innebar bland annat en uppgörelse om förbättrade byggbodas och tillsättning av en arbetsgrupp som ska arbeta vidare med att skapa ett Byggavtal för att få ordning och reda. Därmed kunde den varslande konflikten

blåsas av. Under 2009 har en arbetsgrupp bestående av representanter från Byggnads och BI samt medlare arbetat intensivt för att nå fram till ett nytt bygg- och anläggningsavtal under 2010.

Europaparlamentsvalet

Den 7 juni gick stora delar av Europa till val för att rösta fram sina representanter till Europaparlamentet. För Byggnads del var detta ett viktigt val med hänsyn till de domar som EG-domstolen beslutat om i bland annat Laval-målet. Kampen för löntagarnas rättigheter måste ske på europeisk nivå.

Byggnads gick in i valarbetet med följande krav: samma villkor för alla och lika lön för lika arbete och uppmanade våra medlemmar och andra att rösta för ett rött Europa.

Det finns ett starkt stöd för att svenska avtal ska gälla här i Sverige. Detta är en av de viktigaste politiska frågorna på EU-nivå de kommande åren. Det är oacceptabelt att EU-domstolen i dessa frågor hela tiden tar beslut som går tvärt emot den allmänna uppfattningen.

En undersökning som Byggnads lät göra inför EU-valet visade att en majoritet tycker att svensk arbetsrätt bör väga tyngre än EU-rätten vid en konflikt. En tydlig majoritet av allmänheten tror också att kollektivavtalen har en viktig roll att spela på svensk arbetsmarknad i framtiden.

Det finns ett djupt förankrat stöd för den svenska kollektivavtalsmodellen. Samtidigt finns det krafter i Europa och i Sverige som gör allt för att försvaga kollektivavtalen, som menar att människor är som vilken handelsvara som helst. Byggnads krävde att de fackliga rättigheterna skulle jämföras med de ekonomiska fri- och rättigheterna i EU. Dessa frågor blev också de mest framträdande under valrörelsen.

För Byggnads del blev EU-valet en framgång genom att våra frågor var starkast i debatten och genom att vi nådde ut till våra medlemmar och fick fler att rösta på de socialdemokratiska kandidaterna. Som helhet fick socialdemokraterna samma resultat som vid förra Europaparlamentsvalet, dvs 24,4

procent. Glädjande var också att valdeltagandet ökade från 38,8 procent år 2004 till 45,5 procent, vilket är högre än genomsnittet i EU.

”För att försvåra för oseriösa aktörer har Byggbranschen i samverkan lagt fast ett åtgärdsprogram – Krafttag mot svartarbete”

Byggnads framgångsrika på socialdemokratiska partikongressen

Socialdemokraterna hade under hösten sin partikongress och Byggnads hade med sex ombud på kongressen. Ombuden var framgångsrika och fick igenom flera av sina krav. Nu kommer socialdemokraterna driva en politik som gynnar Byggnads medlemmar.

Ett av kraven som Byggnads ombud drev var att öka byggandet i Sverige. Kongressen beslutade att bostadsbristen ska byggas bort. Det behövs ett kraftigt ökat bostadsbyggande jämfört med dagens nivåer för att möta behoven. Det kan behöva byggas så mycket som 40 000 bostäder per år menade kongressen. Vidare fattades det beslut om att genomföra ett miljardprogram för miljonprogramsområdena.

Den socialdemokratiska partikongressen fastslog att Byggnads och andra fackliga organisationer ska ha rätt att bevaka hur kollektivavtalen efterlevs på våra arbetsplatser, även på arbetsplatser där vi saknar medlemmar.

Byggnads ombud drev också kravet att byggföretag som avskedar personal inte ska få sätta rätten till förtur ur spel genom att ta in ny personal från ett bemanningsföretag. Det gör att våra medlemmar inte kan bli ”omsprungna” av bemanningspersonal när arbetsgivaren ska anställa efter en lågkonjunktur. Partikongressen ställde sig bakom även dessa krav.

Fackförbund i samverkan – 6F

På SEKOs kongress i september tecknade de sex LO-förbunden Byggnads, Elektrikerna, Fastighets, Målarna, Seko

och Transport, ett avtal om ett fördjupat samarbete förbunden emellan. Starkare fackförbund, ökad närvaro på arbetsplatserna, bättre medlemservice, löner och anställningsvillkor, är några av målsättningarna med det fördjupade samarbetet.

Den fackliga krisen kan inte lösas genom ett trolslag, men det går att ta ett första steg på vägen. De sex fackförbunden har insett att de behöver förändra arbetssätt och samarbete.

Samarbetsavtalet för 6F ska främst syfta till:

- Starkare och slagkraftigare fackförbund för förbättringar av medlemmarnas löner och anställningsvillkor.
- Att förbunden gemensamt blir en stark kraft i samhällsdebatten som tar tillbaka den makt över arbetsmarknaden som numer alltför ofta ligger hos politiker och internationella domstolar.
- Att ge ”mer fackförening för pengarna” och möjlighet till lägre medlemsavgifter.
- Tanken med samarbetet är också att aktivt vårda den svenska modellen. Kollektivavtalens roll och funktion ska stärkas, inte försvagas. Det tjänar alla på; företagen, de anställda och samhället i stort.

Byggbranschen i samverkan – BBIS

Byggnads är med i samarbetet Byggbranschen i samverkan, som består av byggarbetsgivarna och byggfacken. Genom denna samverkan tar vi avstånd från svartarbete och annan oseriös verksamhet inom byggsektorn. Vi vill skapa en byggsektor där företagen kan konkurrera på lika villkor och där kvalitet och utveckling står i centrum.

De anställda ska ha säkra arbetsförhållanden och branschens anseende ska stärkas. Oseriösa aktörer på alla nivåer och i samtliga delar av branschen, såväl privatpersoner som anställda och företag, ska få svårt att agera inom sektorn.

För att försvåra för oseriösa aktörer har Byggbranschen i samverkan fastställt ett åtgärdsprogram, Krafttag mot svartarbete. En av åtgärderna har varit att införa legitimationsplikt och närvaro-

redovisning på byggarbetsplatserna (ID06). Detta har nu blivit en naturlig del av byggbranschen och arbetet pågår för att sprida användandet av ID06. Vi har också ställt krav på våra politiker för att ge skatteverket möjlighet att göra oanmälda arbetsplatsbesök och specificera skattebetalningar på individnivå. Efter framgångsrikt lobbyarbete från BBIS har nu finansdepartementet meddelat att man tänker utreda införandet av dessa två krav.

”Arbetsdomstolens dom i Laval målet är mycket allvarlig och får i förlängningen stora konsekvenser för svenska löntagare”

Bostadspolitik

Under hösten genomförde förbundsledningen ett antal besök hos avdelningarna och i samband med besöken genomfördes pressträffar. Byggnadsledning lyfte då frågan om ett ökat byggande och kunde presentera siffror för byggbehovet i den kommun man var på besök i.

Besöken fick ett bra lokalt massmediegenomslag och Byggnads krav på ökat byggande blev tydligt. Under året har Byggnads arbetat fram ett bostadspolitiskt dokument som ska ligga till grund för de kommande årens politiska krav på området.

Laval och Arbetsdomstolen

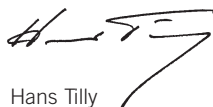
I december kom Arbetsdomstolens (AD) slutliga dom i Laval målet. Enligt domen ska Byggnads centralt, Byggettan och Elektrikerna betala skadestånd med anledning av konflikten i Vaxholm. Först beslutar AD att konflikten mellan Byggnads och Laval är lovlig och inte behöver avbrytas. Fem år senare beslutar samma domstol att man nu ska betala ett omfattande allmänt skadestånd. Den allmänna uppfattningen är att domen strider mot sunt förnuft. Det är obegripligt att facket ska betala skadestånd när man följt gällande svensk rätt och beslut i AD.

Arbetsdomstolens dom i Laval målet är mycket allvarlig och får i förlängningen stora konsekvenser för svenska löntagare. När nu fackföreningar godtyckligt kan komma att tvingas betala stora skadestånd blir det svårt att arbeta för justa villkor för utländska byggnadsarbetare.

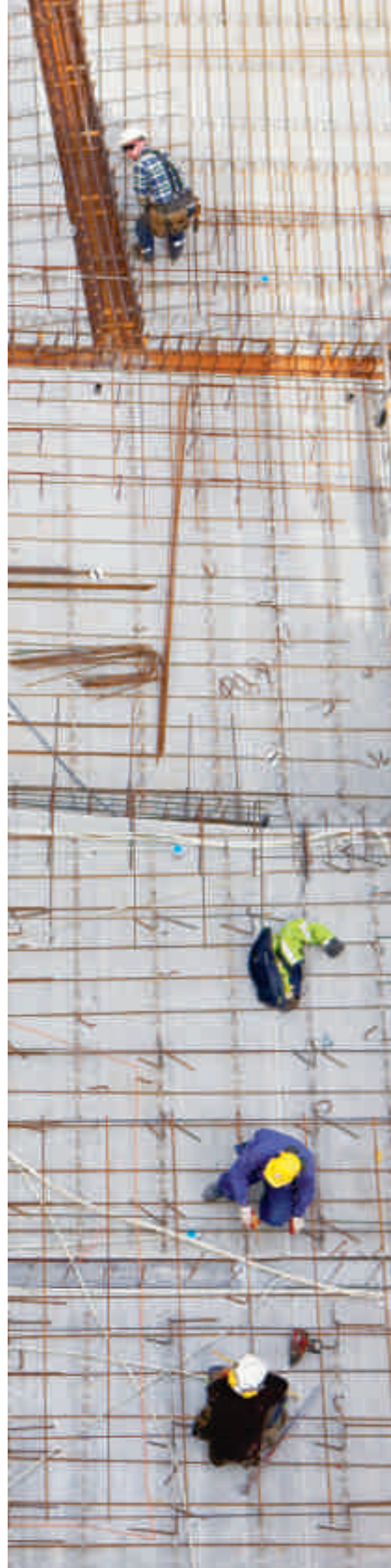
Det allvarliga är att hela Laval målet, från EG-domstolens dom i Vaxholm målet till regeringens förslag till Laval lag, öppnar för lönedumpning.

Dagligen stöter Byggnads representanter på företag som tummar på arbetsmiljön och som i kollektivavtalet uppger en lönesumma och betalar ut en annan lön till byggnadsarbetarna. Det pågår en villkors- och lönedumpning på dagens arbetsmarknad. Risken är att företag som sköter sig blir utkonkurrerade av företag som sparar in på arbetsmiljön och betalar ut lägre löner. EG-domen och den därpå följande Lavallagen och nu AD-domen, begränsar våra möjligheter att kontrollera att byggföretagen verkligen tillämpar fastställda villkor och avtalsenliga löner.

Som tidigare nämnts måste arbetet med att återställa det som blivit förstört fortsätta inom EU. För det första måste gemensamma krafter driva kravet på ett socialt protokoll inom EU som klargör balansen mellan den fria rörligheten och strejkrätten och garanterar likvärdiga villkor för arbetstagare. För det andra måste vi gemensamt arbeta aktivt inom EU för att med relevanta direktiv, såsom utstationeringsdirektivet och upphandlingsdirektivet, stärka samhället och fackets möjligheter att skydda arbetstagarnas villkor.

Hans Tilly
Förbundsordförande

Förbundsfullmäktige beslutar om verksamhetsmål och budget

Ledamöterna i Förbundsfullmäktige utses av kongressen som hålls vart fjärde år. Nästa kongress hålls 2010. Förbundsfullmäktige sammanträder med ett ordinarie möte om året och är högsta beslutande organ mellan kongresserna.

För 2009 hölls det ordinarie förbundsfullmäktigesammanträdet på Rönneberga kursgård, Lidingö, den 9-10 juni.

Ombuden på förbundsfullmäktige var förbundsstyrelsens ledamöter, samtliga avdelningsordföranden samt de ombud som valdes på 2006 års kongress. Totalt var det 71 röstberättigade ombud på förbundsfullmäktigesammanträdet.

Dessutom deltog förbundets revisorer, förbundskontorets enhetschefer, några av förbundets anställda samt speciellt inbjudna gäster.

Till ordförande för förbundsfullmäktiges sammanträde valdes Lars Hildingsson, Byggnads Sydost och Mats Engström, Byggnads Mälardalen.

Förbundsfullmäktige godkände föregående års verksamhet och fattade beslut om verksamhetsmål och budget för kommande år. Torbjörn Johansson valdes som tillförordnad avtalssekreterare fram till kongressen 2010. Även motioner behandlades vilka var: Byggnads Södra Skåne - Mätningarsvode, Byggnads Syd - Underlagstid för a-kassans ersättningsuträkning, Bygg 12:an - ID-kort för medlemmar med förtroende-

uppdrag, Byggnads Västernorrland, Byggnads Hälsingland och Byggnads Jämtland-Härjedalen - Förhöjda medlemsavgifter. Dessutom behandlades en protestskrivelse från Dick Esbjörnsson angående inkomstförsäkringens regelverk.

Rapport lämnades angående det särskilda medlemsvärningsprojektet Medlem 10 000, ny utbildningsorganisation, facklig framtid, nytt pensionsavtal samt 6F - sex förbund i samverkan.

Rapporten om Facklig framtid handlar om att våra förtroendevalda kommer att få ett större mandat från avdelningen i viktiga frågor, dessutom har avdelningen möjlighet att upprätta en fullmakt till lagbasar att förhandla om till exempel lön i avdelningens namn.

Förbundsstyrelsen – beslutar om all löpande verksamhet

Förbundsstyrelsens ledamöter, från vänster: Tomas Emanuelsson, Torbjörn Johansson, Dan Berger, Mats Engström, Jim Sundelin, Lars Hildingsson, Hans Tilly, Thomas Gustavsson, Magnus Cato och Johan Lindholm.

Förbundsstyrelsen leder det löpande arbetet enligt förbundets stadgar och beslut som fattats av kongress, representantskap och förbundsfullmäktige. Förbundsstyrelsen har haft 15 protokollförda sammanträden under 2009. Förbundsstyrelsens arbetsutskott har träffats varje vecka, bland annat för att bereda ärenden till styrelsen.

Ledamöterna i förbundsstyrelsen under året var, från förbundskontoret; Hans Tilly, Thomas Gustavsson, Gunnar Ericson (t o m 9 juni) och Torbjörn Johansson (fr o m 17 augusti) samt Johan

Lindholm, Byggettan, Lars Hildingsson, Byggnads Sydost, Dan Berger, Byggnads Syd, Tomas Emanuelsson, Bygg 12:an, Magnus Cato, Bygg 9:an Öst, Mats Engström, Byggnads Mälardalen och Jim Sundelin, Byggnads Västernorrland.

Förutom de sedvanliga frågorna fattades bl a beslut om; samarbetsavtal med 6F, Byggnads kompetensutveckling, avgifter för 2010, direktiv till kongressarbetsgrupperna (Arbete och trygghet samt Byggnads organisationsutredning), nytt pensionssystem för ombudsmännen, projekt Medlemsvärning – Valseger 2010, LOs gemensamma krav inför avtalsrörelsen 2010 och regionala konferenser Facklig (MB) – verksamhet och utveckling.

Kontinuerliga rapporter har lämnats om det särskilda medlemsvärningsprojektet Medlem 10 000 och huvudavtalsförhandlingarna om det nya, sammanlagda, bygg- och anläggningsavtalet.

Ledamöterna i förbundsstyrelsen utgjorde även styrelse i Stiftelsen Byggnads Internationella Solidaritetsfond.

Lång tradition till stöd för kulturella insatser

2009 års kulturstipendiater tillsammans med några av stipendienämndens ledamöter.

Sedan 1966 delar Byggnads ut ett antal kulturstipendier. De delas ut för främjandet av en kulturell insats eller förkovran. Byggnads kulturstipendium 2009 delades ut till sexton stipendiater inom musik, litteratur, bildkonst, scenkonst och kulturvård. Ceremonin skedde i samband med Byggnads förbundsfullmäktigemöte den 9-10 juni.

De 16 stipendiaterna som valdes ut av totalt 400 sökande, fick dela på 220 000 kronor.

En av stipendiaterna i musik var Pär Svensson som erhöll 20 000 kr för att kunna fortsätta sina studier i gitarr på Berklee College of Music i Boston, USA. En av stipendiaterna i bildkonst, var

Anna Weitz. Hon tilldelades 15 000 kronor för sitt engagerade arbete med film-dokumentärer, närmast för sin dokumentärfilm om barn i Chile.

Stipendienämnden

Stipendienämnden 2009 bestod av; Mona Sahlin, ordförande, Christina Ohlsson, sekreterare, Gunilla Kindstrand, litteratur, Anders Berglund, musik, Jordi Arkö, bildkonst, Leif Hjelm, scenkonst, Thomas Gustavsson, andre ordföranden för Byggnads, övriga områden.

Årets stipendiater

Musik

Filip Draglund, Solna, 10 000 kr, Anna Einarsson, Stockholm, 15 000 kr, Anders Hassgård, Malmö, 10 000 kr, Alexandra Nilsson, Skärholmen, 15 000 kr, Pär Svensson, Tingsryd, 20 000 kr.

Litteratur

Sölvi Brädefors, Göteborg, 15 000 kr, Kalle Holmqvist, Enskede, 15 000 kr, Jeanette Rosengren, Malmö, 15 000 kr.

Bildkonst

Lina Haskel, Hägersten, 15 000 kr, Anna Weitz, Malmö, 15 000 kr, Mia Malmlöf, Stockholm, 15 000 kr, Hans Peterson, Stockholm, 15 000 kr.

Scenkonst

Robin Jonsson, Stockholm, 10 000 kr, Teresa Kristoffersson, St Gilles, Belgien, 10 000 kr, Christopher Engdahl, Stockholm, 10 000 kr.

Kulturvård

Madeleine Johansson, Visby, 15 000 kr.

Stärkt samarbete för facklig-politiska frågor

Fackliga Samhällsbyggarna består av de sju fackförbunden; Byggnads, Elektrikerna, Målarna, Fastighets, SEKO, GS och Transport. De två senare anslöt sig till det gemensamma opinionsarbetet under året. Gruppen arbetar nu med en ännu starkare röst för att inom olika områden utveckla det facklig-politiska arbetet och få in arbetsplatsernas och löntagarnas perspektiv i de politiska besluten.

Under året inriktades en stor del av de samlade resurserna på arbetet att stärka Socialdemokraternas position i valet till Europaparlamentet. Bland annat skedde det genom uppmärksammade aktiviteter för att få medlemmarna att förtidsrösta i; Vaxholm, Västerås, Norrköping och Halmstad.

Den 17 mars, för sjätte året i rad, arrangerades Kollektivavtalsdagen, med manifestationer över hela landet till stöd för kollektivavtalen. Kollektivavtalen är en av Fackliga Samhällsbyggarnas mest prioriterade frågor. Ansträngningarna att mobilisera inför 1 majdemonstrationerna gav ett gott resultat, då många av fackföreningsrörelsens medlemmar sågs gå i demonstrationstågen runt om i landet.

Övriga viktiga frågor för Fackliga Samhällsbyggarna och den facklig-politiska samverkan har liksom tidigare varit; arbete åt alla, arbetslivets villkor och social bostadspolitik. Under den senare delen av året började arbetet fokusera på 2010 års stora politiska händelse, riksdagsvalet.

Stark uppslutning på Sergels Torg i Stockholm kring manifestationen för kollektivavtalsdagen.

Målet i 2007 års prioriteringar var gällande att bilda Fackliga Samhällsbyggargrupper i varje partidistrikt, kunde uppfyllas under året. Det finns nu en kontaktperson i varje partidistrikt och på de flesta håll även en person från varje förbunds lokalavdelning.

Styrgruppen har under året bestått av Peter Kennerfalk (anställd samordnare), Anders Bergsten (Fastighetsanställda), Leif Johansson (GS), Jony Naderus (SEKO), Thomas Gustavsson (Byggnads), Stefan Cedermark (Målarna), Thomas Sandgren (Elektrikerna) och Martin Viredius (Transport).

Fackliga
Samhällsbyggarna

Ökad arbetskraftsmigration ställer nya krav på facken

Byggnads fortsatte under 2009 att arbeta för att utländska arbetsgivare i Sverige ska verka under samma lagar och förordningar som de svenska. Det omtalade Laval-målet – Byggnads blockad mot ett lettiskt byggföretag i Vaxholm – har bidragit till att uppmärksamma problematiken. EUs utvidgning och arbetskraftens rörelse över nationsgränserna ställer nu helt nya krav på de fackliga organisationerna.

Byggnadsarbetarnas syn på fackförbund, liksom fackens arbetssätt, skiljer sig avsevärt mellan olika länder. För en byggnadsarbetare som kommer till Sverige för att jobba är lönen det mest intressanta. Frågor om arbetsmiljö, boende och sjukvård kommer ofta i andra hand.

I mars blev foldern "Lika lön för lika arbete" färdigställd. Det är en folder på tio olika språk som kortfattat informerar om en byggnadsarbetares rättigheter i Sverige. Byggnads tolkar gör ett outtröttligt arbete för att förklara nyttan med facket för alla de utländska byggarbetare som kommer till Sverige utan att veta något om sina rättigheter. Genom foldern kan det viktiga informationsarbetet nu förenklas.

Internationellt arbete

Knappt två kronor per månad, är den summa Byggnads medlemmar betalar som del av medlemsavgiften till internationellt fackligt arbete. Hälften av summan går till arbete i Europa genom den nordiska federationen, NBTF och den europeiska federationen, EBTF. Under 2009 handlade mycket av det gemensamma europeiska arbetet om att försvara kollektivavtalen. Marknadskrafterna inom EU är starkt pådrivande för låglönekonkurrens. Facken säger ja till konkurrens men säger nej till prispress som beror på dåliga löne- och anställningsvillkor. Byggnads anser att lika lön för lika arbete ska gälla.

Den andra hälften av summan som betalas för internationellt arbete, går till Byggnads- och Träarbetar-Internatio-

nalen, BTI, som har tolv miljoner medlemmar i hela världen. Under 2009 pågick ett intensivt arbete med att stödja fackförbund i arbetet att teckna kollektivavtal. BTI tecknar t ex överenskommelser med globala företag som IKEA och Skanska om rimliga arbetsvillkor och arbetar hårt för att förhindra användningen av asbest.

Kanada, Ryssland och Brasilien är exempel på länder som exporterar asbest till utvecklingsländer där byggnadsarbetare, oftast ovetandes, utsätts för det starkt cancerframkallande ämnet varje dag.

Projektet Decent Work – Schysta villkor – rent spel för alla lag

Projektet Decent Work inför VM i Sydafrika 2010 och EM 2012 i Polen/

Ukraina fortsatte 2009. Byggnads, Elektrikerna och Målarna samarbetar med den fackliga internationalen för världens byggnadsarbetare BTI (BWI, Building and Wood Workers International) för att stärka de lokala facken i de länder där de stora idrottsarenorna byggs. Verksamheten handlar om att fackligt organisera arbetarna på deras byggarbetsplatser och utbilda de lokala fackens medlemmar. I Sydafrika lyckades man 2009 framgångsrikt rekrytera ca 10 000 byggnadsarbetare till byggfacket.

Solidaritetsfonden fyllde 20 år

Stiftelsen Byggnads Internationella Solidaritetsfond som firade tjuugoårsjubileum under året, stödjer projekt i många länder, både nära och långt

borta. Verksamheten i de projekt som får stöd från Byggnads handlar om att fackligt organisera byggnadsarbetarna på deras arbetsplatser och utbilda de lokala fackens medlemmar. Pengar från fonden används bl a i länder som Sydafrika, Nepal, Ukraina, Indien, Ryssland, Balkanländerna, Polen, Brasilien samt flera länder i Asien.

Ledamöterna i Byggnads förbundsstyrelse utgör styrelse även i Stiftelsen Byggnads Internationella Solidaritetsfond. Styrelsen beslutar vilka projekt som ska stödjas och ser till att fondens medel används effektivt och ändamålsenligt. Även Byggnads medlemmar har möjlighet att påverka vilka projekt som stöts av Solidaritetsfonden genom att lämna förslag till sin lokala avdelning.

”I Sydafrika lyckades man 2009 framgångsrikt rekrytera ca 10 000 byggnadsarbetare till byggfacket”

Byggnads Internationella Solidaritetsfond – bistånd och solidaritet i praktiken

Solidaritetsfonden bildades 1989 i samband med Byggnads hundraårsjubileum. Det fackliga biståndsarbetet bedrivs i nära anknytning till bygg- och bostadssektorerna i mottagarlandet. Tanken är att bidra med hjälp till självhjälp genom ett praktiskt solidaritetsarbete.

Projekten bedrivs vanligtvis med stöd från SIDA och tillsammans med Byggnads- och Träarbetar-Internationellen (BTI). SIDA kräver tio procent i egeninsats av förbunden i de projekt de är medfinansierare till.

Satsning på kompetensutveckling ger bättre medlemservice

Personalens kompetens är avgörande för Byggnads framtid. Av det skälet startades under året ett utvecklingsarbete där ledare med personalansvar, dvs avdelningarnas ordförande samt kassörer, får ledarskapsutbildning. Parallellt inleddes motsvarande utvecklingsarbete för att utveckla hela arbetsgrupper. Arbetet påbörjades som ett pilotprojekt på tre avdelningar. Syftet med projektet är att skapa effektiva arbetsgrupper för att ge bästa möjliga service åt Byggnads medlemmar.

2009 präglades i övrigt av den påbörjade resan från traditionell telefoni till sk IP-telefoni, eller webbaserad telefoni. Först ut var Byggnads a-kassa, för att därefter följas av förbundskontoret under december. Avdelningarnas telefoni kommer successivt att bytas ut under vårvintern 2010. I detta mycket omfattande projekt har IT-gruppen varit djupt involverad.

Verksamhetsåret har också präglats av det så kallade "Flytt- och ombyggnadsprojektet". Förbundskontoret har även under 2009 huserat i tillfälliga lokaler i Liljeholmen, vilket påverkat arbetet inom både Service- och IT-gruppen.

Det omfattande arbetet att utveckla arkiven fortsatte under året.

Fortsatt arbete för effektivare löneadministration

Enhetens lönegrupp fortsatte arbetet med att effektivisera löneadministrationen och sköter nu förutom lönerna för de anställda på förbundskontoret och avdelningarna 1, 25 och 27, även lönerna för personalen på a-kassan (centralt och regionalt). Antal genomförda utbetalningar till uppdragstagare för förbundskontoret, a-kassan och avdelningarna 1, 25 och 27, var under 2009 totalt 2 361 st. Lönegruppen administrerar även tjänstepension för förbundet, a-kassan och avdelningarna 1, 25 och 27.

Mer om kompetensutveckling

Bakgrunden till kompetensutvecklingsprojektet Grupp- och ledarskapsutveckling var att de två stora personalkonfe-

renserna som genomfördes för ombudsmän och administratörer/tjänstemän under 2008, visade på behovet av den typen av kompetensutveckling. Hittills har projektet genomförts på de tre avdelningarna; Sydost, Mälardalen och Linköping. Samtliga tre avdelningar hade tre träffar (två dagar per gång). Fokus låg på hur man skapar effektiva arbetsgrupper för att ge bästa möjliga service åt Byggnads medlemmar.

"Att utveckla personalens kompetens är avgörande för Byggnads framtid"

Dessutom hade tre enheter på förbundskontoret en genomgång av vad teamutveckling är och varför man ska arbeta med det. Samtliga enhetschefer har haft en ledarskapsutbildning tillsammans.

I augusti och september genomfördes två utbildningar, Ledarskap och samtal, för ordförande och kassörer i de tre pilotprojektavdelningarna. Där diskuterades betydelsen av ett gott ledarskap samt konsten att hålla bra utvecklings-samtal.

Ombudsmannautbildning – tre gånger om

I augusti startade 6Fs ombudsmannautbildning. Sammanlagt var 15 deltagare från alla 6Fs förbund, förutom SEKO, representerade. Byggnads representerades av två deltagare.

Byggnads egen ombudsmannautbildning hölls under totalt fyra utbildningsveckor där arbetsrätt, förhand-

lingsteknik, globala frågor samt EU diskuterades.

Parallellt med de två ovanstående ombudsmannautbildningarna har samtliga LO-förbund samarbetat med planeringen av en gemensam Ombudsmannautbildning i LOs regi. Planerad start av utbildningen är oktober 2010.

Övriga utbildningar och föreläsningar

13–14 maj genomfördes en utbildning på förbundskontoret för avdelningarnas "IT-stöd", tidigare PC-ansvariga. Syftet med utbildningen var bl a att generellt öka kunskapen om Byggnads IT-policy och datasystemmiljö.

Den 1–2 oktober arrangerade Byggnads en introduktionsutbildning för nyanställda med 40 deltagare. Under utbildningen presenterades bl a förbundskontorets verksamhet av förbundsledning och enhetschefer.

Tre gästföreläsningar genomfördes i samarbete med Kommunal i Liljeholmens hörsal. Lasse Eriksson föreläste under temat, Alla är olika utom jag. I november föreläste Emmanuel Ezra under rubriken, Möten mellan människor – det professionella bemötandet, och i december genomförde Roland Johansson och Ingemar E L Göransson seminariet, Den korsfäste arbetaren.

Friskvård

På Rönneberga kursgård hölls en personaldag där Cancerfonden och Alna föreläste om prostatacancer respektive alkohol. Dagen avslutades med ett danspass, bugg/foxtrot eller ett lugnare pass med stavgång/qi gong.

Glädjande nog har Byggnads kör, efter ett halvårs uppehåll, börjat sin verksamhet igen och uppträdde bl a på julfesten.

Hälsoundersökningar

Under året erbjöds all personal en medicinsk hälsokontroll vilken genomfördes av reAgera Hälsa. Sammanlagt under-

söktes 63 personer; 30 kvinnor och 33 män. Resultatet av undersökningen, som byggde på frågeformulär, provtagning och uppföljning, visar att personalen på Byggnads förbunds kontor har ungefär samma hälsorelaterade besvär som personal på likartade arbetsplatser i landet.

Servicegruppen

Enhetens servicegrupp har i hög grad varit involverad i ombyggnationen av förbunds kontoret på Hagagatan. Rumsfördelnings- och inredningsarbetet har fortsatt och slutfördes under året tillsammans med en referensgrupp från de anställda och ledningen. All upphandling har skett till det nya kontoret och all logistik har planerats in för tillbakaflytten som är beräknad att ske under april 2010. Arbetet har samordnats med Kommunal, som sitter i samma hus, och som är delägare i det gemensamt ägda fastighetsbolaget Polstjärnan.

IT-verksamhet

IT-gruppen var under året involverad i verksamhet som innebar att:

- Byggnads a-kassa tog beslut och införde IP-telefoni som omfattade deras anställda i sex regioner.
- Upphandling och förbundsstyrelsebeslut blev klart angående inköp och införandeplan av IP-telefoni på Byggnads.
- Byggnads förbunds kontor införde IP-telefoni. För avdelningarna påbörjades arbetet under december månad med avsikt att bli klart under mars 2010.
- Byggnads förbunds kontor tecknade i december avtal med LOs Service Center om att sköta förbunds kontorets behov av svarsservice/växel.
- Ett nytt studiesystem i ByggIT som numera heter Utbildning lanserades till användarna i slutet av året. Vad gäller en av utbildningsdelarna, Nya uppdrag,

Förbunds kontorets personal

- På förbunds kontoret var 72 personer anställda den 31 december år 2009. Av dessa var 22 funktionärer, 29 tjänstemän, 13 kontorister och åtta journalister. Därutöver arbetade tio personer på a-kassan; två ombudsmän, fyra tjänstemän och fyra kontorister.
- Under året slutade sammanlagt tio personer sin anställning. Av dessa slutade tre personer efter egen uppsägning, sex beroende på att vikariat och visstidsanställning upphörde. En person avled.
- Fem nya tillsvidareanställda har rekryterats; tre funktionärer, två tjänstemän. Därutöver rekryterades en tjänsteman och två kontorister till a-kassan. Vid årsskiftet fanns en vakans på förbunds kontorets förhandlingsenhet.

pågick sluttester. Lansering sker i början av 2010.

- Det sk Tubenprojektet startades under hösten. Projektet ska ta fram ett nytt ärendehanteringssystem som ska ligga till grund för ett framtida medlemscenter. Arbetet påbörjades med att se över försäkringarnas ärendehantering, för att sedan använda ett liknande system för övrig verksamhet. Även delsjälvstudiesystemet Avtal och de anpassningar som behöver göras av Granskning, ingår i projektet.
- Medlemsinloggningen i ByggIT har utvecklats vidare för att täcka ytterligare behov.
- Byte av terminalservrar (inloggnings-servrar) för Byggnads prestandakrävande inloggning till flertalet centrala program, har skett till nya modernare servrar. De nya serverna har s k virtuell teknik som är mer kostnadseffektiv och långsiktig. Byggnads centrala Citrix-programvara med s k tunna klienter är upgraderad till senaste version samt med säkerhetspaketet McAfee som skyddar för virus, SPAM samt Spyware.
- En utökning av Tandberg videokonferensutrustning till ytterligare ett antal av Byggnads avdelningar har genomförts för att möjliggöra bättre och billigare kommunikation.
- Ett nytt publiceringsverktyg, en ny grafisk profil samt en ny moderniserad hemsida med bl a medlemsinloggning och nya forummöjligheter, är införd i en stabilare driftsmiljö.

Effektiviserat ekonomistöd stärker organisationen

Under hösten 2009 skedde ett generationsskifte och en omorganisation på ekonomienheten i samband med byte av enhetschef – tillika ekonomichef. Verksamheten organiserades i fyra arbetsgrupper; redovisningsgruppen, ekonomistyrningsgruppen, gruppen för finans- och fastighetsfrågor samt gruppen för medlemsredovisning. Arbetet med att införa ett gemensamt ekonomisystem och en gemensam databas för hela Byggnads organisation avslutades under året, vilket har lett till förbättrad funktionalitet och förenklat systemunderhåll.

Införandet av det gemensamma ekonomisystemet har framför allt legat på enhetens redovisningsgrupp. Ett gemensamt ekonomisystem innebär stora fördelar men också initialt ett fortsatt behov av utbildning i systemets olika delar.

Bokföringskontoristerna genomgick en tvådagars utbildning samt en uppföljningsdag i det nya systemet. Kassörerna på avdelningarna fick på motsvarande sätt utbildning i budgetering och uttag av rapporter i det nya systemet.

Vid årsslutet anordnades en tvådagars bokföringskonferens för samtliga kassörer och bokföringskontorister. Förutom information om det stundande bokslutet gav personal från KP Pension & Försäkring information om aktuella pensionsfrågor.

Ekonomienhetens fyra arbetsgrupper ansvarar för sex olika verksamhetsområden:

- Redovisning, budget och uppföljning
- Gemensam service
- Strategiskt avdelningsstöd – internrevision
- Finans- och fastighetsförvaltning
- Medlemsredovisning
- Inkomstförsäkring

Gemensam service

I verksamhetsområdet Gemensam service erbjuder förbundskontoret ekonomihantering för avdelningarna. Under år 2009 valde avdelning 1 (Stockholm), avdelning 25 (Uppland) samt avdelning 27 (Hälsingland), att använda gemensam service för sin ekonomihantering. Servicen innefattar löpande bokföring, registrering och betalning av leverantörsfakturor, kundfakturer, hjälp vid framtagande av budget samt framtagande av rapporter för uppföljning.

Hantering av leverantörsfakturor sker, liksom för förbundskontoret, helt elektroniskt. Detta innebär att registreringen av fakturorna kan ske på förbundskontoret och godkännande av betalningen kan göras av kassören ute på avdelningen.

“Förbundets kapital placeras huvudsakligen i ränte- och aktiefonder. 2009 innebar en mycket positiv utveckling på aktiemarknaden”

Strategiskt avdelningsstöd – internrevision

Strategiskt avdelningsstöd hjälper till att utveckla avdelningarnas bokföring och årsredovisningar så att dessa uppfyller kraven för god redovisningssed. Det innebär också att avdelningarnas ekonomipersonal får den kompetensutveckling inom redovisning som krävs för att kunna uppnå målet för god standard i redovisningen. I likhet med tidigare år har ekonomienheten tillsammans med avdelningarna genomfört tre bokslutskonferenser för att stärka avdelningarnas kompetens inom redovisningsområdet.

I det strategiska avdelningsstödet ingår även arbetet med att, tillsammans med avdelningarnas förtroendevalda revisorer, genomföra revision av förbundets avdelningar.

Finans- och fastighetsförvaltning

Ekonomienheten ansvarar för att förvalta förbundets kapital, bl a konfliktfonden. Förvaltningen sker i enlighet med stadgarna och fastställt placeringsreglemente. Förbundets kapital placeras huvudsakligen i ränte- och aktiefonder. År 2009 innebar en mycket positiv utveckling på aktiemarknaden och avkastningen på Byggnads kapital blev en ökning med drygt 20 procent under året.

Förbundets ägande av fastigheter sker i första hand som ett stöd till den ideella verksamheten, för att underlätta rekrytering av personal till förbunds-kontoret. I linje med förbundets strategi har fastighetsförvaltningen koncentrerats till bostadsfastigheter, samt den med Kommunal gemensamt ägda kontorsfastigheten på Hagagatan i Stockholm (Polstjärnan 2) där förbunds-kontorets verksamhet bedrivs.

Under 2009 har förbunds-kontoret på Hagagatan genomgått en genomgripande ombyggnad och renovering. Arbetet med ombyggnad av kontoren i fastigheten har pågått under hela året. Alla tekniska installationer byts ut och våningsplanen kommer att ändras till en mer modern kontorsmiljö. Under byggtiden är Byggnads och Kommunals förbunds-kontor evakuerade till kontorslokaler i Liljeholmen. Återflytt av förbunds-kontoret beräknas ske under april 2010.

Medlemsredovisning

Det nära samarbetet mellan avdelningarna och förbundets medlemsredovisningsgrupp fortsatte under 2009. Samarbetet resulterade i att flera gemensamma rutiner har etablerats under året. Ett målmedvetet arbete har också bedrivits för att effektivisera och utöka hanteringen av automatiska rutiner i ByggIT. Bland annat har hanteringen av inlästa och placerade medlemsavgifter förenklats.

I ByggIT har ytterligare sökfunktioner tillkommit för att möjliggöra framtagandet av olika statistikuppgifter som efterfrågats både internt och externt.

Ett fokusområde har varit att utbilda avdelningarna både när det gäller gemensamma rutiner, medlemssystemet ByggIT och upprättande av enhetliga instruktioner. Detta för att säkerställa att alla medlemsärenden hanteras på samma sätt oavsett avdelningstillhörighet.

Målet för 2009, när det gäller procentuell andel autogiroinbetalda medlemsavgifter, var att bibehålla samma nivå

som 2008. Detta mål har uppnåtts och den genomsnittliga procentandelen autogirobetalda medlemsavgifter uppgick till närmare 70 procent.

Inkomstförsäkringen

Ekonomienheten handlägger ansökningar till Byggnads inkomstförsäkring. Genom inkomstförsäkringen har arbetslösa medlemmar som tjänar mellan 18 700 och 35 000 kronor per månad fått 80 procent ersättning vid arbetslöshet (upp till 200 dagar). Försäkringen infördes vid halvårsskiftet 2008 som en tids-

Välutnyttjad inkomstförsäkring

Under 2009 ökade arbetslösheten bland Byggnads medlemmar och vid årsskiftet 2009/2010 hade totalt 6 500 personer erhållit ersättning via försäkringen. Cirka 1 600 personer hade vid årsskiftet pågående ersättning från försäkringen.

begränsad försäkring under mandatperioden efter det att den borgliga regeringen försämrat den allmänna a-kassan.

Prioriterade avtalsfrågor förankrade inför avtalsrörelsen

Under året har enheten lagt ned omfattande arbete på att ta fram prioriterade avtalsfrågor inför 2010 års avtalsrörelse. Parallellt har arbetet fortsatt för att möjliggöra en sammanslagning av bygg- och anläggningsavtalet till ett gemensamt avtal i början av 2010. Under det gångna året behandlade enheten 566 ärenden. De mest förekommande ärendena gällde ackordprissättning, indrivning samt övriga avtalsbestämmelser.

Arbetet med att slå samman bygg- och anläggningsavtalet till ett avtal för att förenkla och förbättra de nu gällande avtalen, fortsatte under året. Arbetet genomförs av en särskilt tillsatt arbetsgrupp bestående av representanter från Byggnads och Sveriges Byggindustrier (BI) samt medlare. Målet är att ett nytt avtal ska vara färdigt före den 31 mars 2010.

I ledet av förberedelser inför kommande avtalsrörelse genomfördes sju regionala avtalsrådskonferenser under hösten. Syftet med konferenserna var att i mindre forum ge utrymme för diskussioner och erfarenhetsutbyten i de olika regionerna. Målet var bl a att skapa en bättre helhetsbild av de problem och frågor som Byggnads medlemmar har och som är viktiga att ha med i avtalsrörelsen. Samtliga inskickade avtalsmotioner har sammanställts och arbetet med att ta fram de prioriterade yrkandena inför avtalsrörelsen påbörjades.

”Arbetet med att slå samman bygg- och anläggningsavtalet till ett avtal, fortsatte under året”

Elva rikskonferenser

Totalt har elva rikskonferenser inför avtalsrörelsen 2010 genomförts under året. Dessa vände sig till; bil- och maskinförare, lagbasar, ställningsbyggare, tak- och pappmontörer, markanläggare, plåtslagare, golvläggare, glasarbetare, murare, vvs-montörer och dykare. Konferenserna samlade 208 deltagare.

MB-verksamheten

Fem regionala konferenser har genomförts med avdelningsordförande och MB-ansvariga samt representanter för sammankallande MB-ledamöter i rikstäckande företagen.

Huvudtemat var förslaget om MB-verksamhetens utveckling i de rikstäckande företagen och de arbetsuppgifter som MB-ledamöterna föreslog att de skulle hantera framöver. Förbundsstyrelsen godkände i oktober 2009, de slutsatser som konferenserna ledde fram till. Det bestämdes att MB-grupperna i de rikstäckande rikstäckande företagen, gradvis och i nära samarbete med avdelningarna ska ges större ansvar för:

- arbetsplatsbevakning med hjälp av framtagen checklista
- facklig introduktion
- rehabiliteringsverksamhet
- försäkringsinformatörsuppgifter

Byggnads stämt för arbetsmiljöarbete

Sveriges Byggindustrier stämde Byggnads till Arbetsdomstolen för lagt tolkningsföreträde gällande betald ledighet för en MB-ledamots utförande av fackligt arbete på NCC. Det slutade med en förlikning och en överenskommelse. Överenskommelsen ska främja en utveckling av MB-verksamheten och arbetsmiljöfrågorna.

De sammankallande MB-ledamöterna i de rikstäckande företagen har fortsatt att träffas på förbundskontoret i syfte att lära av varandra samt för att ha nära kontakt med förbundsledningen.

Robert Nyberg

Yrkesutbildning inom bygg och anläggning

Byggnads regionala yrkeskommittéer runt om i landet har även under 2009 haft bra kontakt med gymnasieelever och lärlingar som utbildar sig till byggnadsarbetare. Arbetet bedrivs på olika sätt. På en del orter har man träffar med föräldrar och elever då man informerar om APU-platser (arbetsplatsutbildning) och vikten av denna. På vissa orter anordnas tävlingar, studiebesök, två-dagars-träffar m m. Den sk Jobbpärmen som innehåller information om a-kassa, försäkringar etc, delas ut och går igenom.

Yrkesutbildning inom VVS-branschen

VVS-YN, (VVS-branschens yrkesnämnd), är ett samarbetsorgan mellan VVS-F och Byggnads, där verksamheten är reglerad genom kollektivavtal. Nämnden har till uppgift att följa utvecklingen av yrkesutbildningen för VVS-montörer, isoleringsmontörer och industrimontörer. Återväxten inom VVS-yrkena är fortsatt god. Under 2009 var det ett större antal elever än året före, som avlade prov med godkänt resultat.

Under det gångna året har flera tävlingar i yrkesskicklighet genomförts. Bland annat Nordiska Mästerskapet i Oslo den 11-14 maj samt World Skills Competition i Calgary, Canada. Mattias Pettersson tävlade för Sverige.

Yrkesutbildning inom plåtslageribranschen

Plåt- och Ventyrkesnämnden (PVYN), är ett samarbetsorgan mellan Byggnads och Plåtslageriernas Riksförbund. Bland annat har nämnden till uppgift att utöva tillsyn över och främja utvecklingen av yrkesutbildningen inom plåtslageribranschen.

Plåtbranschen har under ett antal år bedrivit en egen skola (Plåt och Vent Teknikcentrum) i Katrineholm. Under året genomfördes en rad kompletterande utbildningar för skola/företags elever och traditionella lärlingar. Det har också genomförts ett antal yrkesexamina på skolan. På grund av stor efterfrågan på bl a utbildningsplatser beslutade branschen 2008 att söka nya större lokaler. Under hösten 2009 kunde skolan flyttas till större nyrenoverade lokaler i närheten av de gamla. Två nya lärare anställdes. Förutom att man kan ta emot fler elever/lärlingar kan också större satsningar göras på ventilationsutbildningen. Ambitionen är att skolan ska vara en naturlig mötesplats för branschen.

SM för unga plåtslagare genomfördes för 24:e gången. Finalen hölls den 25 april på Eurostop i Halmstad. Som segrare i SM-tävlingen korades Emil Höglund, Nobelgymnasiet, Karlstad. I september genomfördes World Skills Competition i Calgary, Canada. Där tog Joakim Karlsson, Kumla, en hedrande silvermedalj i plåtslageri.

Yrkesnämnden och parterna Byggnads och PLR (Plåtslageriernas Riksförbund) har också deltagit i Skolverkets arbete med att ta fram nya målplaner m m till plåtinriktningen för gymnasieskolans nya Byggprogram (GY 11).

Den arbetsgrupp som tillsattes 2007 för att bl a se över yrkesutbildningsavtalet och yrkesexamen, presenterade sitt färdiga förslag under slutet av 2009.

Lönestatistik

Den genomsnittliga löneökningen för byggnadsarbetare var 3,7 procent för året. Snittlönen för en byggnadsarbetare var 158,09 kronor per timme. Ackordsarbete låg på 180,37 kronor per timme medan den för tidlönearbete låg på 147,35 kronor.

Enheten producerade under året lönestatistik kvartals- och årsvis. Statistiken har publicerats drygt en månad efter kvartalsslut i ett snabbblad som finns tillgängligt på intranätet och på hemsidan. Efter ytterligare några dagar publicerades kompletta tabeller med lönestatistik uppdelat på olika yrkesgrupper och löneformer på intranätet.

Förbundets lönestatistik är mycket omfattande och bygger på det material som rapporteras in från lokalavdelningarna. Löneuppgifterna redovisas sedan länge fördelade på avdelning, fack och löneform men tas bland annat också

Lönestatistik 2009

Den genomsnittliga lönen för en byggnadsarbetare 2009 var 158,09 kronor per timme. Till detta tillkommer bland annat helglön och semesterersättning. Den timförtjänsten motsvarar en månadslön på drygt 27 500 kronor. Jämfört med 2008 innebär detta en genomsnittlig löneökning med 3,7 procent. Snittlönen för ackordsarbete låg på 180,37 kronor per timme medan den för tidlönearbete låg på 147,35 kronor.

fram på yrken, regioner, företag, företagsstorlek, ålder, kön, avtalsområde, organisationsform med mera.

Innovativ opinionsbildning i informationstät omvärld

Byggnads verkar i en allt mer informationstät omvärld och det blir allt viktigare att hitta nya sätt att nå ut och slå igenom med de frågor som är viktiga för Byggnads och som är angelägna att bilda opinion kring. Stor kraft läggs därför på att informationen och opinionsbildningen i Byggnads bedrivs effektivt, innovativt och med hög prioritet.

Kommunikationsenheten som arbetar med Byggnads information och kommunikation har olika funktioner. I den övergripande funktionen finns kommunikationschefen och en assistent. I övrigt finns följande funktioner; informatör och försäkringsinformatör, webbansvarig, pressekreterare, utredningssekreterare och arbetsmarknadsombudsman.

“Byggnads kan med hjälp av sociala medier skapa längre, djupare och mer personliga relationer med medlemmarna”

Bra kommunikationsflöde

För att få ett fungerande kommunikationsflöde och för att kunna ge ett kvalificerat stöd i informationsfrågor krävs att vissa grundläggande verktyg finns och fungerar. Enheten startade därför under hösten upp ett antal projekt kring kommunikativa områden som behöver utvecklas:

Sociala medier

Nya tider, gamla sanningar, nya metoder. På kommunikationsenheten påbörjades under 2009 ett projekt med att utveckla Byggnads närvaro i sociala medier. Sociala medier är en kommunikationskanal bland alla andra; hemsida, e-post, sms, tryckt information, annonser och massmedia. Skillnaden är att sociala medier inbjuder till och kräver dialog med användande målgrupper; medlemmar, anställda, opinionsbildare, beslutsfattare och journalister.

Utvecklingsprojektet ska utmynna i en strategi och policy för Byggnads användning av sociala medier. Strategin ska sedan inarbetas i den övergripande kommunikationsstrategin. De sociala medier som Byggnads idag använder är; Facebook, Twitter och YouTube.

Arbetsmarknad

Samarbete med LOs arbetsmarknads-politiska grupp

Enheten har under året deltagit i LOs arbetsmarknadspolitiska grupp och varit en del i LOs arbete på det arbetsmarknadspolitiska området. Där har frågor kring den omfattade förändring regeringen drivit igenom inte minst vad gäller arbetsförmedlingens förändrade roll behandlats.

ECMIN

ECMIN är ett europeiskt projekt som Byggnads deltagit i inom ramen för den Europeiska Bygg- och träfederationen. Projektet syftar till att skapa ett informationsnätverk för migrerande arbetskraft i Europa. Huvudsyftet är att motverka social dumpning och målet är jämlikhet, lika lön för lika arbete. I första hand är informationen webbaserad.

För att lansera den nya webbsidan hölls det under året en workshop i Polen, ett av de länder som har mest migrerande arbetskraft.

Samarbete med Migrationsverket för lika villkor

Efter regeringens förändrade regler för arbetskraft från tredje land (utanför EU)

har arbetskraftsinvandringen ökat. Byggnads har under året gjort yttranden på uppdrag av Migrationsverket. Samarbetet med Migrationsverket har som huvudsyfte att säkra att inga byggnadsarbetare från tredje land kommer till Sverige och arbetar på sämre villkor än vad kollektivavtalen anger. Byggnads har genomfört arbetsmarknadsundersökningar med förfrågningar till landets samtliga avdelningar för att redovisa en bild av arbetsmarknaden ur Byggnads perspektiv. Detta har redovisats till olika aktörer på arbetsmarknaden. Uppgifterna har även använts i opinionsbildande syfte.

Utbildnings- och informationsinsatser inom försäkringsområdet

Utbildning

Utbildningen Trygg försäkringsinformatör fortsatte under 2009. Det är en skraddarsydd utbildning för den fackliga rollen som försäkringsinformatör på arbetsplatsen. Denna erbjuds medlemmar som har genomgått LO-utbildningen och också accepterat uppdraget som försäkringsinformatör. Under tre dagar får medlemmarna möjlighet att träna på att lägga upp information efter en speciellt framtagen modell. Slutprovet består av att genomföra informationen muntligt. Under 2009 har uppföljningsdagar genomförts.

Under året gjordes extra stora informations- och utbildningsinsatser, lokala såväl som centrala, inför omvalet i Avtalspension SAF-LO.

Pilotprojekt Uppland 2008 – 2010

Projektet är en storsatsning inom ett avdelningsområde för att stärka samarbetet mellan medlemmar med förtroendeuppdrag och avdelningen. I projektet knyts arbetsmiljö, försäkringar och rehabilitering ihop. Huvudsyftet är att hitta en arbetsmodell för informationsverksamheten, d v s en stark kedja

mellan medlemmarna, avdelningen och förbundet som kan användas på alla avdelningar. Under 2009 fortsatte detta arbete intensivt och framgångsrikt. Förbundsledningen har beslutat att en ledamot i MB-gruppen ska ha uppdraget och utbildas till försäkringsinformator. Det är Byggnads bestämda uppfattning att arbetsmiljö- och försäkringsfrågor hör samman.

Annonser om försäkringsinformation

Det annonserades under året i Byggnadsarbetaren och LO-tidningen om försäkringar och medlemskapets värde.

Broschyren, Arbetsmiljö och försäkringar, bladades in i Byggnadsarbetaren under året och nådde på så vis samtliga medlemmar.

Utredningar

Företags- och branschbevakning och kamp mot svartarbete

Förbundet fortsatte under året sitt arbete med att löpande följa den ekonomiska och strategiska utvecklingen för de rikstäckande byggföretagen. De största företagen dominerar marknaden och vad som händer i dessa har stor betydelse för Byggnads medlemmar.

Kommunikationsenheten bistår med kunskap om företagsekonomi, företagsstrategier och arbetstagarledamöter i bolagsstyrelser och MB-grupper har också möjlighet att få hjälp med att tolka ekonomisk information.

Inom ramen för Byggbranschen i Samverkan, samarbetar fackliga organisationer och arbetsgivarorganisationer i kampen mot svartarbete i byggsektorn. Under året har ID06 introducerats på allt fler byggarbetsplatser. Syftet med ID06 är att underlätta för seriösa företag och förhindra att oseriösa företag får uppdrag.

Aktiv bostadspolitik

Under året har arbetet med att göra Byggnads mer synligt i den bostadspolitiska debatten fortsatt. Alliansregeringen har inlett ett systemskifte där man vill avveckla den sociala bostadspolitiken och helt överlåta ansvaret till marknaden. Bostadsbyggandet har fortsatt den nedgång som inleddes 2008. Under 2009 påbörjades 17 500 bostäder – den lägsta nivån på tio år.

Byggnads har aktivt drivit kravet på insatser för renovering av framför allt våra miljonprogramsområden, som är i stort behov av upprustning. Riktade insatser för hjälp till renovering och energibesparing skulle mycket snabbt få betydande effekt på byggsysselsättningen i rådande konjunkturläge.

Kongressarbetsgrupper

Under året har enheten bistått arbetsgrupperna inför Byggnads kongress 2010 med att skriva rapporterna från kongressutredningarna Arbete och Trygghet samt Byggnads organisationsutredning.

Marknadsaktiviteter

V. I.P. Byggnads

En rad medlemserbjudanden presenterades på hemsidan under parollen "V.I.P. Byggnads". Med tidningen Byggnadsarbetaren skickades ett kampanjblad ut med erbjudanden från till exempel; Moderna Museet, Dramaten, Hultsfredsfestivalen, Kungliga Operan, 7-Eleven och Dansstationen i Malmö. Bosse "Bildoktorn" Andersson hade ett mobilnummer speciellt för Byggnads

medlemmar. Byggnads vill med dessa nya allianser visa hur ett fackförbund på ett nytt sätt kan utnyttja det som alltid har varit och alltid kommer att vara förbundets största tillgång. Att vi är starka tillsammans!

Cup Byggnads

Samarbetet gäller den cup som årligen arrangeras för pojkar under 16 år och där finalerna i distriktstävlingarna spelas på elitlägret i Halmstad. Byggnads står nu som värd för turneringen.

Samarbetet ligger väl i linje med Byggnads ambition att vara i sammanhang där våra värderingar lyfts fram. Fotboll är ett lagspel och alla på plan är lika viktiga. Fotbollen har också ett internationellt perspektiv för Byggnads genom vårt arbete med Schysta villkor – rent spel för alla lag, som handlar om att sätta fokus på de byggnadsarbetare som bygger våra stora arenor inför Fotbolls-VM 2010 i Sydafrika och EM 2012 i Polen/Ukraina.

Tipslördag på TV4

På TV4 annonserade Byggnads på billboards inför Tipsextra under vårens alla matcher i Allsvenskan.

Arga snickaren

Leif Holmgren, f d lagbas och skyddsombud och medlemsvärvare på Byggettän, har inlett en ny karriär som tv-profil. Han är med som ett stående inslag i Kanal 5s program Arga snickaren, där han hjälper till rörande frågor om bland annat säkerhet på arbetsplatsen och försäkringar. Programmen kan man se på Kanal 5 Play.

Byggmaskinmässan i Göteborg

Den 20 januari var det dags igen för Byggmaskinmässan i Göteborg. Minst tretusen av Byggnads medlemmar, varav de flesta lärlingar, besökte Byggnads monter. Många ville prova grävmaskinssimulatoren. Alla lärlingar som lyckades slå i en fyratumsspik på tre slag, vann en hammare. Över 100 hammare gick åt på tre dagar!

Bildspelet Working together

Ett bildspel togs fram under året bestående av ett hopklipp av bilder från Byggnads internationella projekt från världens alla hörn; Sydafrika, Sverige, Argentina, Indien, Ukraina, Chile, Ryssland och många fler.

Kortfilmer med byggnadsarbetare från alla yrkesgrupper

Vi är väldigt stolta över vår serie kortfilmer som innehåller treminutersintervjuer med stolta byggnadsarbetare från olika delar av Sverige. Alla yrkesområden finns representerade. Filmerna finns upplagda på Byggnads hemsida.

Byggnads i samarbete med Cancerfonden

Byggnads inledde under våren ett flerårigt samarbete med Cancerfonden, vilket går ut på att hjälpa till att öka medvetandet och kunskapen om prostatacancer.

Foldern Lika lön för lika arbete på tio språk

I mars blev foldern, Lika lön för lika arbete färdigställd. Det är en folder på tio olika språk som kortfattat informerar

om en byggnadsarbetares rättigheter i Sverige.

Reklamvepa i Guinness rekordbok

Byggnads och Kommunal producerade en gigantisk vepa på 28 x 11 meter, som under en dryg månad hängde på den gemensamma kontorsfasaden ut mot Odengatan. Svenska folket uppmanades att rösta för ett rätt Europa i Europaparlamentsvalet den 7 juni. Budskapet löd: Samma villkor för alla och lika lön för lika arbete! Vepan hamnade i Guinness rekordbok som världens största valaffisch!

besökt seminarium anordnat av Byggnads och Byggecheferna i Almedalen. Särskilt fokus riktades på hur finanskrisen påverkar arbetsmiljön och säkerhetsmedvetandet ute i verksamheten. Arbetslivsforskaren Henrik Björklund presenterade sin rapport om varför brister uppstår som orsakar ohälsa och olyckor i branschen, vilken fick stor uppmärksamhet.

Därför är finanskrisen fackets fel

Ett seminarium hölls med 6F där de sex LO-förbunden; Byggnads, Elektrikerna, Fastighets, Målarna, SEKO och Transport samverkade.

Powerplay

I oktober var det dags för en ny jättevepa att hängas upp på förbundskontorets husfasad mot Odengatan. Under en dryg månad hängde vepan med budskapet Power Play – Över 100 000 medlemmar ger styrka. Med ett sporttema signaleras att alla i laget är lika viktiga. Att vi är starka tillsammans!

Svartjobbets fiende nr 1 – ID06 – om gemensamma krafttag mot svartarbete

Seminarium hölls med Byggnads, BI, Skatteverket och övriga inom BBIS (Byggbranschen i samverkan) om vad som gjorts från 2005 och framåt gällande ID06, obligatorisk ID- och närvaroredovisning på byggarbetsplatsen.

Projektet Decent Work – Schysta villkor – rent spel för alla lag

Seminarium om projektet Decent Work inför VM i Sydafrika 2010

Byggnads i Almedalen

Seminarier

Nollvision för dödsolyckor

Arbetet med Nollvision för dödsolyckor i byggbranschen fortsatte under 2009. Detta diskuterades på ett livligt och väl-

och EM 2012 i Polen/Ukraina. Byggnads, Elektrikerna och Målarna samarbetar med den fackliga internationalen för världens byggnadsarbetare BTI (BWI, Building and Wood Workers International) för att stärka de lokala

facken i de länder där de stora idrottsarenorna byggs. Samtidigt lanserades en rikt illustrerad ny folder, som är en andra del i kampanjen Schysta villkor – rent spel för alla lag. Den belyser situationen för de arbetare som bygger arenorna i Polen/Ukraina.

Ny grafisk profil

En ny grafisk profil har tagits fram för Byggnads och började gälla från och med den 14 januari 2009. Genom större tydlighet och ett enhetligt utseende i kommunikationen hoppas förbundet kunna förstärka bilden av vad Byggnads står för.

Liggande logotyp

Den enkelt justerade logotypen har oförändrad typografi och rombsymbolen med gubben med hjälm är kvar. Hjälmen är en bra symbol för skydd, övergripande ansvar och beskriver våra medlemmar.

Avdelningslogotyper

Alla förbundsavdelningar i organisationen har fått egna liggande logotyper för att kunna kommuniceras tydligt både externt och internt.

Ny hemsida

Den 14 januari lanserades Byggnads nya hemsida. Den har ett modernare utseende och en bättre funktionalitet. I arbetet med den nya hemsidan har det främst fokuserats på en bättre användbarhet för medlemmar.

Medlemsinloggning

I och med lanseringen av den nya sidan skapades också möjlighet att logga in på speciella medlemssidor. Där kan man ta del av information som inte finns på den publika delen. Man kan även se vilka personliga uppgifter som är registrerade i medlemsregistret och ha möjlighet att ändra dessa. Dessutom finns nu en "Community" där man kan byta erfarenheter och synpunkter med andra byggnadsarbetare.

Kommunikationsenhetens uppgifter

- Stödja förbundsledningen i interna och externa kommunikationsfrågor,
- Hålla samman övergripande information som sprids via externa och interna kanaler,
- Stödja avdelningarnas kommunikationsinsatser genom rådgivning, publicering/produktion och vid behov utbildning i kommunikationsfrågor,
- Samordna, stödja och initiera Byggnads kontakter med massmedia,
- Tillhandahålla en "plattform" för kommunikationsarbetet: grafisk profil, styrdokument på kommunikationsområdet (planer och policys), checklistor för kommunikationsaktiviteter och ramavtal för produktion,
- Erbjud en "infrastruktur" av kanaler i kommunikationsarbetet: extern och intern webbplats, Inblick, Byggnads övergripande informationsmaterial, traditionell massmedia och sociala medier,
- Initiera, planera och genomföra årliga övergripande mätningar på kommunikationsområdet.

Attraktiva utbildningar ökar medlemsvärdet

Gällande Medlemsenhetens ansvar för facklig utbildning och kompetensutveckling har fokus varit att skapa förutsättningar för att få fler nya medlemmar till Byggnads, inte minst ungdomar. Under året gjordes därför en omfattande utredning av förbundets utbildningsverksamhet och grundorganisation. Satsningen på att göra innehållet i de centrala utbildningarna ännu mer attraktivt fortsatte under året.

Enheten påbörjade en omfattande utredning av Byggnads grundorganisation. Syftet var att ytterligare öka den demokratiska processen samt att få fler att engagera sig i Byggnads verksamhet. I princip samtliga företrädare för organisationens enheter fick i samband med detta möjlighet att beskriva sin verksamhet. Resultatet av utvärderingen är klart 2010.

Förbundets centrala utvecklingsråd har planerat förbundets utbildningsverksamhet och utarbetat rutiner för hantering av utbildningar centralt och regionalt.

Centrala och internationella utbildningar

Centrala utbildningsveckor

Förbundet genomförde under verksamhetsåret nio centrala utbildningsveckor på Rönneberga kursgård, en ökning med en utbildningsvecka sedan 2008.

LO-utbildningar

Tjugofem medlemmar genomförde LOs utbildning, Insikter, under året. Det är nästan en fördubbling jämfört med 2008. LO hade en utbildningskonferens

på Runö folkhögskola med elva deltagare från Byggnads. Syftet var att öka samarbetet regionalt mellan olika förbund.

ABF

Förbundet projekterade och lanserade efter sommaruppehållet en processutbildning för avdelningsstyrelser. Syftet var att ge styrelserna såväl bättre förståelse för sin roll och uppdragets betydelse som för att kunna planera verksamheten på ett bättre sätt. Elva av Byggnads avdelningsstyrelser medverkade i projektet som kommer att fortsätta under 2010.

Kvinnligt Nätverk

Under året har nätverkets arbetsgrupp träffats vid tre tillfällen. Det har då bland annat diskuterats hur fler kvinnor ska fås att välja byggbranschen som yrke och vad som behöver göras för att behålla dem som redan är i branschen.

Arbetsgruppen genomförde även den årliga kvinnokonferensen. För sjunde året i rad samlades kvinnliga medlemmar i Byggnads. Under tre dagar i maj träffades 30 tjejer på Rönneberga kursgård för att utbyta erfarenheter, gå på föreläsningar och diskutera fackliga frågor.

”Lågkonjunkturen slog till med full kraft vilket försvårar för lärlingar att få tillgodogöra sig sin praktik”

Genèveskolan

Per Jansson från avdelning 25 Uppland, representerade Byggnads på 2009 års Genève-skola. Den internationella utbildningen i Genève har genomförts sedan 1931 och sträcker sig idag över totalt fyra veckor. Kursdeltagarna får bland annat insikt i det nordiska samarbetet, ILO och dess övergripande arbete samt kunskap om vad den ökade globaliseringen medför.

Viktig ungdomsverksamhet

Tyvärn har medlemsantalet fortsatt att minska även under det gångna året och då särskilt bland de yngre medlemmarna. Lågkonjunkturen slog till med full kraft vilket försvårar för lärlingar att få tillgodogöra sig sin praktik. För förbundet är det särskilt viktigt att fånga upp och engagera den här gruppen medan branschen återhämtar sig.

Byggnads 10-kamp

Förbundets 10-kamp hölls för tionde gången på Rönneberga kursgård. Med i år fanns tävlande ungdomar från Målareförbundet, Transport, SEF, Seko, Fellesförbundet och ett lag från Ukraina. Syftet med tävlingen är att väcka intresse för Byggnads och öka den fack-

liga medvetenheten bland de yngre medlemmarna. Sjuttiofem tävlings-sugna ungdomar deltog. Det vinnande laget kom från Byggnads Borås.

Byggnads centrala ungdomsgrupp

Förbundets ungdomsarbetsgrupp, som består av sex ledamöter plus förbundets ungdomsansvarige, har planerat förbundets ungdomsverksamhet. Ledamöterna har även arbetat med de regionala ungdomsutbildningarna, LOs ungdomsforum samt Byggnads tiokamp.

Regionala ungdomsutbildningar

Regionala ungdomsutbildningar syftar till att öka förståelsen och engagemanget för och att stärka det lokala och regionala ungdomsarbetet. Utbildningarna under året var fördelade i de sex studieregionerna med ca 20 deltagare per utbildningstillfälle.

LOs ungdomsverksamhet

Byggnads representerar de övriga byggfacken i LOs centrala ungdomskommitté. Arbetet i kommittén har varit inriktat på att få fler ungdomar intresserade av facket. Även Facket i skolan, och LOs satsning på skolinformation till alla gymnasieelever och högskolestudenter har fortsatt.

Förbundet deltog för tredje året i rad i LOs Ungdomsforum på Runö folkhögskola. Årets tema var organisering och politik. Totalt samlade forumet 180 deltagare varav 15 kom från Byggnads.

Regional verksamhet

Förbundet beställde LO-utbildningen *Insikter tack vare ett stort antal anmälda till den allmänna grundutbildningen. Utbildningen genomfördes under hösten i Malmö.*

Förbundet medverkade kontinuerligt på träffar med avdelningar för att möjliggöra fler lokala och regionala utbildningar.

Kompetensutveckling

Enheten har erbjudit och genomfört utbildningar för ett stort antal avdelningar. Utbildningarna, som varade under en eller två dagar, behandlade i huvudsak avtals- och arbetsrättsliga frågor. Ett antal regionala konferenser på aktuella teman har också genomförts.

Enheten har även genomfört kompetensutveckling i avtals- och arbetsrättsliga frågor som ett inslag i de centrala utbildningarna.

Ny utbildningsmodul i ByggIT

Förbundet planerade och genomförde en omfattande uppdatering av utbildningsmodulen i datasystemet ByggIT. Ett stort arbete gjordes för att rensa i gamla utbildningar och koder i systemet.

Självstudier på nätet

Under året har försök påbörjats med digitala utbildningar för självstudier via webbsidan. Följande ämnesområden fanns att tillgå:

- Därför finns facket
- Vad är ett kollektivavtal?
- Facklig solidaritet och människosyn
- Förtroendemannalagen
- Lagen om anställningsskydd
- Semesterlagen
- Studieledighetslagen

Arbetsmiljön – en av förbundets viktigaste frågor

Arbetsmiljön är ett stort och viktigt område för förbundet att såväl bevaka som utveckla. Bevakningen sker huvudsakligen genom de lokala (SO) respektive regionala skyddsombuden (RSO), genom arbetsplatsbesök och medlemsträffar. Under året tillsatte förbundsstyrelsens arbetsutskott en arbetsgrupp för att se över det totala arbetsmiljöarbetet inom organisationen. Gruppen kommer att presentera sin rapport under våren 2010.

Ett skyddsombud stod åtalad för vållande till kroppsskada i Umeå tingsrätt. Dom föll i juni 2009. Processen väckte flera frågeställningar hos Byggnads och andra fackförbund liksom hos enskilda skyddsombud. Skyddsombudet blev friat men det fanns i domen ett resonemang som inte kunde utesluta att ett skyddsombud kan ställas till svars. Åklagaren har inte överklagat domen.

Förbundet deltar i arbetet med att ta fram olika byggtekniska standarder. Enheten fanns under året representerad i sju svenska tekniska kommittéer. Det fackliga perspektivet för Byggnads i detta engagemang är arbetsmiljön. Konkret innebär arbetet att få så säkra produkter och maskiner som möjligt.

Förbundet och arbetsmiljöhandläggarna i de centrala MB-grupperna i de rikstäckande företagen har haft kontinuerliga träffar för att diskutera olika arbetsmiljöfrågor.

Viktiga arbetsmiljöfrågor

Svets- och lödrök/fjärrvärmesvetsning

Under året har problem med exponering av svets- och lödrök uppmärksamats genom bland annat artiklar i tidningen Byggnadsarbetaren. En forskningsrapport angående svetsröksproblematiken har, på uppdrag av VVS arbetsmiljöråd, tagits fram av IVL (Svenska Miljöinstitutet). Rapporten är klar för publicering under början av 2010.

Det har också hänt svåra olyckor vid fjärrvärmesvetsning och med tillhörande luftning av ledningarna. De som luftat ledningarna har blivit exponerade för den livsfarliga gasen kolmonoxid,

med bland annat ett dödsfall som följd. Vad som egentligen orsakar att det bildas kolmonoxid i ledningarna är oklart och bör därför utredas.

Belastningsskador

Belastningsskador är ett fortsatt prioriterat område inom arbetsmiljöarbetet. Antalet skador på skelett och muskler har ökat. Och det har blivit svårare att få dessa bedömda som arbetsskador. Forskning inom belastningsskador som inriktas på byggplatsens ergonomi behövs, förslagsvis i samarbete med övriga fackförbund verksamma på byggarbetsplatser.

Asbest

Asbest är ett annat återkommande arbetsmiljöproblem som med kraft har bevakats under året och sannolikt kommer att behöva bevakas även i framtiden. Bland annat står omfattande saneringar av 60-talets stora miljonprogram för dörren. Nya generationer byggnadsarbetare kommer ständigt ut på arbetsplatserna, i behov av information om asbest och dess dödlighet. Det blir allt vanligare att utländska företag med egen arbetskraft, utför sanering utan vare sig tillstånd eller ambition att följa gällande säkerhetsregler som finns framtagna.

Arbetsmiljösamarbeten

Byggnads har, i enlighet med arbetsmiljöavtalen, s k arbetsmiljöråd tillsammans med Sveriges Byggindustrier, VVS-Företagen, Maskinentreprenörerna, Glasbranschföreningen och Plåtslageriernas Riksförbund. Arbetsmiljöråden arbe-

tar med partsgemensam utbildning, branschstatistik, informationsinsatser och partsgemensamma arbetsmiljöprojekt. Varje grupp har cirka fyra möten per år.

Förbundet driver också arbetsmiljöfrågor tillsammans med LO. Byggnads sitter med i olika arbetsgrupper som har till syfte att åstadkomma långsiktiga lagförbättringar, bevaka kemikaliefrågor samt bevaka standardiseringen (arbetsmiljöaspekten) inom byggområdet.

För att öka kunskapen om arbetsmiljöfrågorna har förbundet genomfört två arbetsmiljökonferenser/utbildningar för RSO.

“Antalet dödsolyckor har gått ned, men ännu är det ett steg kvar till den nollvision som är målet”

Minskade dödsolyckor

Glädjande nog kan det avslutningsvis konstateras att antalet arbetsplatsolyckor med dödlig utgång har minskat. Om detta kan förklaras med en ökad vakansamhet i branschen eller om lågkonjunkturen gjort sitt till är svårt att säga. Att de har blivit färre är glädjande nog. Men ännu är det ett steg kvar till den nollvision som är målet.

Bevakningen av arbetsmiljön

Förbundet bevakar huvudsakligen den viktiga arbetsmiljön genom ca 4 500 lokala skyddsombud (SO) samt 128 regionala skyddsombud (RSO). Tillsammans har de under året, enligt avdelningarnas redovisade uppskattningar, besökt ca 15 500 arbetsställen för totalt 75 000 medlemmar.

Översyn av förbundets försäkringsarbete påbörjat

Medlemsenheten handlägger och biträder via fullmakt medlemmar vid arbetsskada, trafikskada, rätt till ersättning från sjukförsäkringen, fritidsskada, brottsskada och patientskada. Under året påbörjades en översyn av förbundets försäkrings- och arbetsmiljöarbete.

Förbundet bevakar att medlemmarna får rätt ersättning vad gäller sveda och värk, merkostnader och olägenheter, ärrersättning, medicinsk invaliditet, ekonomisk invaliditet, inkomstförlust, pensionsförlust samt yttrar sig i skiljenämndsärenden. En bedömning görs av den medicinska invaliditeten samt av ärrersättningar via ärrfoton.

Två domar meddelades under året från Högsta domstolen vad gäller skadeståndsrättslig ersättning. Domarna behandlade rätten till omprövning vid inkomstförlust samt prövning av sambandsfråga. Ärenden har drivits utifrån dessa domar med framgång. Domarna

“Förbundet bevakar att medlemmarna får rätt ersättning”

har även medfört förfrågningar från medlemmar/avdelningar avseende möjlighet till yrkanden.

När en medlem avlider bevakar förbundet att ersättning betalas ut till anhöriga från berörda försäkringar.

Via enheten finns förbundet representerat i Trafikskadenämnden, LOs försäkringsutskott, LO-förbundens grupp gällande omställningsstöd samt Folksams försäkringskommitté.

Försäkringsärenden

Vid årsskiftet 2009/2010 hade förbundet 180 (2008/2009: 216) pågående personskadeärenden.

Under året påbörjades 70 (2008/2009: 73) nya ärenden och 101 (2008/2009: 118) ärenden avslutades.

Utbildningsverksamhet

Medlemsenheten medverkade vid ett flertal träffar, kurser och konferenser under året avseende försäkringsverksamheten.

Representanter för enheten var bland annat med på träffar med avdelningarnas försäkringsansvariga och försäkringshandläggare, på centrala kurser med förtrondevalda samt på rikskonferenser.

Enheten håller sig uppdaterad genom externa seminarium angående socialförsäkringen, avtalsförsäkringar och förändringar inom trafikskadeförsäkringen.

Intensivt år för a-kassan

Den negativa trenden vad gäller arbetslöshet från slutet av 2008 fortsatte under 2009. Motsvarande höga siffror i arbetslöshet har inte noterats sedan krisen i början av 90-talet. I genomsnitt var drygt 13 procent av Byggnads medlemmar arbetslösa i slutet av året.

Finanskrisen fick alltså ordentligt genomslag i kassans verksamhet under året. Den procentuella ökningen av antalet arbetslösa motsvarade en volymökning av ärenden under året på 50 procent. Till det ska läggas den ökning av ärendevolym som skedde under slutet av 2008 med 73,5 procent. Det kan konstateras att kassans medlemmar farit illa.

Den omfattande arbetsbelastningen ledde under första halvan av året till problem med att klara handläggningstiderna. De var inledningsvis för långa, men kunde genom utbildning av nya handläggare arbetas av under året.

Kassans medlemmar betalar via medlemsavgiften till a-kassan, en arbetslöshetsavgift till staten. Avgiften är 33 procent av den ersättning kassan betalat ut föregående månad. Då den är svår att beräkna eftersom den påverkas både av antalet arbetslösa och vad deras tidigare inkomst varit, har kassan under 2009 behövt hålla ett högre eget kapital än tidigare år.

”Det kan konstateras att kassans medlemmar farit illa”

Intensivt år

A-kassan har under året haft många uppgifter att arbeta med, utöver hanteringen av den ökande mängden arbetslösa medlemmar samt rekrytering och utbildning av nya handläggare.

I slutet av 2008 upptäckte a-kassan ett antal ohanterade ansökningar om inträden. Dessa ärenden hanterades under 2009. Då infördes även nya rutiner för att säkerställa att misstaget inte ska upprepas.

För att klara den stora volymökning av telefoni som uppstod när arbetslösheten ökade införde kassan IP-telefoni. Tekniken skapar helt nya möjligheter att integrera telefonin med kassans verksamhetssystem och underlättar möjligheterna att klara stora samtalsvolymerna utan långa köer. Tekniken krävde initialt viss utbildning.

Regeringen fattade föregående år beslut om att kassorna måste införa ränta på samtliga återkrav och att de inte kan använda inkassoföretag för arbetet. Det måste därför kassorna själva utföra. Det har under året inneburit investeringar i det nya systemet Kollekt, samt utbildning av fyra handläggare.

Teknikutvecklingen

A-kassan arbetar ständigt med att förbättra IT-säkerheten. Stor kraft har lagts på att kvalitetssäkra samtliga IT-system enligt BITS, en vedertagen standard i IT-sammanhang. Arbetet har skett via Arbetslöshetskassornas Samorganisation (SO), inhyrd konsult och med egna resurser. Arbetet med införandet av BITS kommer att under flera år kräva stora resurser, både ekonomiskt och personellt.

Det finns flera skäl till att IT-systemen behöver utvecklas och kvalitets-säkras; den tekniska utvecklingen, lagändringar samt behov av ökat teknikstöd för att kunna hantera de stora volymer som den ökade arbetslösheten medfört.

Under året har marknadsföringen av internetkassan nått ut väl. Tjänsten syftar till att underlätta för medlemmarna att såväl deklarerera sina kassakort som att enklare kunna kommunicera med sina lokala kassakontor. Över hälften av

medlemmarna deklarerade under året sina kassakort via denna teknik.

Vid årets slut kunde det konstateras att Byggnads a-kassa har en handläggningstid som är kortare än genomsnittet av kassorna.

Arbetslösheten

- Den genomsnittliga arbetslösheten var i början av året 9,2 procent och steg i slutet av året till 13,8 procent. I Gävleborgs län, där arbetslösheten var som högst, gick 23,7 procent av kassans medlemmar arbetslösa i december.
- Byggnadsarbetarnas arbetslöshetskassa betalade 2009 ut ersättning till 19 015 medlemmar, vilket är en ökning med 77 procent jämfört med föregående år. I genomsnitt erhöll varje arbetslös medlem a-kassa under 16 dagar (för 2008 var siffran 7,4).
- Den totala ersättningen som betalades ut 2009 var 1 031 766 735 kronor (2008 var siffran 448 176 424). Den genomsnittliga dagpenningen var under året 643 kronor (2008 var siffran 625 kronor).

60-årsjubileum med prisbelönt ny grafisk form och tuffare tilltal

Sveriges största byggmagasin, Byggnadsarbetaren, fyllde 60 år och fortsatte spegla byggbranschen ur ett medlems- och arbetstagarperspektiv.

Under året moderniserades tidningen och fick ny grafisk form.

Innehållet förändrades för att ännu bättre passa läsarna. Tidningen fick ett tydligare, tuffare och mer personligt tilltal. Logotyp, omslag, reportage- och nyhetssidor samt informationssidorna Inblick fick nytt utseende.

Formen togs fram av tidningens layout-ansvarige Peter Önnestam i samarbete med designbyrån A 4. Premiären för den omgjorda tidningen skedde i april med nr 5/09. I oktober utsågs Byggnadsarbetaren till vinnare av Sveriges Tidskrifters branschtävling Årets omgörning.

Trots minskad upplaga har tidningen behållit räckvidden. Enligt Sifo/Orvesto, helår 2009, hade varje utgåva 118 000 läsare, eller en läsare per tidning. Den TS-kontrollerade upplagan var 118 200 exemplar (119 500), vilket är 1 300 färre än 2008. Av dessa var 114 700 medlemsexemplar (116 000), 3 000 friexemplar (3 000) och 500 betalda prenumerationer (500).

Prisvinnande journalistik

Några av årets redaktionella satsningar har fått stor uppmärksamhet i andra medier och i samhällsdebatten. Granskningen av Arbetsförmedlingens förmedling av byggarbetskraft till oseriösa arbetsgivare, gjord av reportern Peter Leander, nominerades till

utmärkelsen Guldspaden av Föreningen Grävande Journalister. Ytterligare fyra artiklar/reportage nominerades till fackförbundspressens journalistpriser. Det gällde bästa bild, bästa presentation/layout, bästa nyhet och bästa fackliga nyhet på nätet.

Under året påbörjades arbetet med att vidareutveckla tidningens hemsida www.byggnadsarbetaren.se

”Några av årets redaktionella satsningar har fått stor uppmärksamhet i andra medier och i samhällsdebatten”

Papperstidningen kom ut med 15 nummer under året. På grund av lågkonjunkturen minskade inflödet av kommersiella annonser kraftigt. Årets försäljning uppgick till 4,9 miljoner kronor brutto mot 6,5 miljoner kronor förra året. Intäkterna från Byggnads intern-

Byggnadsarbetaren i siffror

Kommersiella annonser: 4 900 000 kr (2008: 6,5 mkr)

Intern annonsering: 127 000 kr (2008: 105 000 kr)

Prenumerationer: 139 000 kr (2008: 136 000 kr)

Bruttokostnad: ca 16 900 000 kr (2008:17,8 mkr)

Nettokostnad: ca 11 200 000 kr (2008:10,4 mkr)

Upplaga: 118 200 ex (2008: 119 500 ex)

annonsering ökade däremot något, vilket även intäkterna från prenumerationer gjorde.

Den minskade upplagan och minskningen av kommersiella annonser innebär en något lägre bruttokostnad för tidningen, men en högre nettokostnad. Nettokostnaden för varje exemplar av tidningen var i genomsnitt cirka 6,30 kr mot 5,80 kr förra året.

Under året har Bygg 6:an Väst och Byggnads Uppland skickat sina medlemstidningar via Byggnadsarbetarens tryckeri, Sörmlands Grafiska AB i Katrineholm. Nya avtal tecknades med Sörmlands Grafiska, Posten och Bring City Mail.

Redaktionen hade under året åtta anställda journalister.

Inledning till årsredovisning

Vad är en årsredovisning?

När en medlem betalar sin medlemsavgift blir hon eller han inte bara medlem i Byggnads utan också en av de drygt 113 000 "ägarna" av Byggnads. Som "ägare" har medlemmen rätt att varje år få en ekonomisk rapport över hur medlemsavgiften använts – en årsredovisning.

Den visar om Byggnads ekonomi är bra eller dålig och sammanfattar alla ekonomiska händelser under året, det vill säga alla inbetalningar, löner, inköp med mera. Följande ingår:

- Förvaltningsberättelse med flerårsjämförelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Noter
- Revisionsberättelse

I *förvaltningsberättelsen* går det att läsa om väsentliga händelser under året.

Resultaträkningen och kassaflödesanalysen berättar hur Byggnads använt de pengar som tagits emot under året.

Balansräkningen visar om Byggnads ekonomiska ställning är bra eller dålig.

För att resultaträkningen och balansräkningen ska bli överskådliga samlas förklaringarna till beloppen i *noterna*.

För att lättare kunna se Byggnads ekonomiska utveckling under året finns jämförelsesiffror för året innan. Dessutom finns det en flerårsjämförelse med vissa nyckeltal samlade så att man kan se utvecklingen över en längre tid.

I *revisionsberättelsen* skriver revisorerna om de godkänner årsredovisningen eller inte.

Förvaltningsberättelsen

I förvaltningsberättelsen förklaras verksamhet, väsentliga händelser och annat som påverkat eller kan påverka Byggnads ekonomi. Det ska också framgå hur Byggnads förvaltat pengarna (de finansiella tillgångarna) som sparats ihop under årens lopp. Här står även styrelsens förslag på hur årets resultat disponerats.

Resultaträkningen

Det är i resultaträkningen det framgår om det gått ekonomiskt bra eller dåligt för Byggnads under året som gått. Överst i resultaträkningen står vilka intäkter (inkomster) Byggnads haft under året. Förbundsavgiften är den största intäkten.

Intäkterna minskas sedan med årets kostnader: externa kostnader, personalkostnader, gottgörelse pensioner (intäkt), avgifter till andra organisationer, avdelningsbidrag och avskrivningar på anläggningstillgångar är exempel på några av de kostnadsposter som redovisas i resultaträkningen.

Externa kostnader är bland annat utgifter för lokaler, telefon, arbetsredskap, förbrukningsmaterial, konsulttjänster, resor och annat som behövs för att kunna bedriva verksamheten.

Personalkostnader är utgifter för löner och arvoden, arbetsgivaravgifter och pensionskostnader samt gottgörelse från Pensionsstiftelsen (intäkt). Gottgörelse från Pensionsstiftelsen kan man ta om det finns ett överskott i stiftelsen. Gottgörelsen kan endast användas för att täcka hela eller del av pensionskostnaden för den grupp anställda som omfattas av stiftelsens tryggnad. Se även Pensionsstiftelsens årsredovisning.

Avgifter till andra organisationer är de avgifter vi betalar till bland annat LO och de internationella organisationer som Byggnads är medlem i. LO-avgiften är den största delen.

Avskrivningar används för att fördela kostnader för till exempel en datorinvestering under de år datorn kommer att användas i verksamheten.

När verksamhetsintäkterna är minskade med verksamhetskostnaderna återstår verksamhetens resultat.

Byggnads äger ett antal fastigheter. Resultatet från fastigheterna står under rubriken Resultat från fastighetsförvaltningen.

Hur mycket ränta och utdelningar Byggnads fått på de finansiella tillgång-

arna står under rubriken Resultat från finansiella investeringar. Under samma rubrik framgår även resultatet från försäljningar av de värdepapper förbundet investerat sina pengar i.

Bokslutsdispositioner innebär att man kan styra det skattepliktiga resultatet genom att avsätta pengar till periodiseringsfonder eller återföra därifrån, enligt vissa regler. Detta är en laglig möjlighet i skattelagstiftningen. Bokslutsdispositioner medför inga in- eller utbetalningar av pengar.

På resultatet från fastighetsförvaltningen tillsammans med ränta och utdelningar betalar Byggnads skatt. Hur mycket skatt det blev framgår av rubriken Skatt på årets resultat.

Årets resultat som står längst ner i resultaträkningen visar om Byggnads ekonomi har gått med plus eller minus under året. Årets resultat, om det är positivt, används främst för att öka konfliktfonden, så att den enskilde medlemmen ska kunna få en bra ersättning i händelse av konflikt inom Byggnads avtalsområden. Om årets resultat är negativt så regleras detta i första hand mot reservfonden som kan sägas utgöra förbundets rörelsekapital.

Balansräkningen

Balansräkningen berättar vilka tillgångar och skulder Byggnads hade den sista december. Tillgångarna minus skulderna kallas eget kapital. Den största delen av Byggnads egna kapital utgörs av konfliktfonden. Storleken på eget kapital visar hur mycket av tillgångarna som är betalda med egna pengar. Med andra ord; ju större eget kapital Byggnads har, desto bättre ekonomi.

Kassaflödesanalysen

Kassaflödesanalysen är en beskrivning av inbetalningar och utbetalningar. Den beskriver till exempel om pengar använts till investeringar i datorer eller om pengarna använts till att betala skulder.

Noterna

För att inte resultaträkningen och balansräkningen ska bli för detaljerade används noter för att förklara och dela upp beloppen i resultaträkningen och balansräkningen. I noterna framgår till exempel viss personalstatistik. Det går

även att få reda på vilka värdepapper som Byggnads investerat i.

Revisionsberättelsen

Revisorerna utses av medlemmarnas ombud på kongressen. Revisorernas uppgift är att kontrollera att årsredovis-

ningen (bokföringen) följer lagen samt att granska styrelsens arbete under året. När revisorerna inte hittat något att anmärka på skriver de en ren revisionsberättelse. Det betyder att revisorerna godkänner årsredovisningen och styrelsens arbete under året.

Byggnads årsredovisningar 2009

FÖRBUNDET	34	Kassaflödesanalys	39
Förvaltningsberättelse	34	Noter	40
Flerårsjämförelse	36	Revisionsberättelse	45
Resultaträkning	37	PENSIONSSTIFTELSEN	46
Balansräkning	38	SOLIDARITETFONDEN	51

Svenska Byggnadsarbetareförbundets årsredovisning för 2009

Förbundsstyrelsen lämnar härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2009. Siffror inom parentes avser föregående år. Om inte annat särskilt anges redovisas alla belopp i tusentals kronor.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om förbundets verksamhet
Svenska Byggnadsarbetareförbundet, Byggnads, organiserar arbetstagarer inom bygg- och anläggningssektorn. Förbundet, som grundades 1889, har idag cirka 113 200 medlemmar inom ett trettiotal yrkesgrupper.

Förbundet och de 24 lokalavdelningarna är egna juridiska personer med egen ekonomi. Verksamheten regleras i gemensamma stadgar fastställda av kongressen. Varje avdelning lämnar egen verksamhetsberättelse.

Byggnads arbetslöshetskassa är en självständig juridisk person med egna stadgar och lämnar särskild verksamhetsberättelse.

Svenska Byggnadsarbetareförbundets Pensionsstiftelse förvaltas av förbundet och har till uppgift att trygga pensionsutfästelser för såväl förbundets som avdelningarnas funktionärer.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Finansiella marknaderna

De finansiella marknaderna har under 2009 återhämtat sig, med en börsuppgång på i storleksordningen 50 procent (- 40 procent) på Stockholmsbörsen. Det har inneburit, sett till marknadsvärden, att förbundets avkastning på de finansiella tillgångarna uppgått till 21 procent (- 17 procent). De finansiella tillgångarnas marknadsvärden överstiger åter bokförda anskaffningsvärden.

Avtalsrörelsen

I september 2008 utnyttjade Byggnads sin möjlighet att säga upp det ingångna kollektivavtalet. Avsikten var inte att i första hand påverka lönenivån utan istället att förenkla, förbättra och skapa ordning och reda, bl a genom att fyra separata avtal slogs ihop till ett. Inför avtalsförhandlingarna 2009 var läget mellan parterna mycket spant och det var först efter att Byggnads lagt ett omfattande konfliktvarsel som parterna kunde enas om ett bud från de inkallade medlarna. Avtalet innebar bl a att parterna skulle träffas i arbetsgrupper för att lösa vissa tvistefrågor inför 2010 års avtalsrörelse. Arbetsgrupperna har träffats ett stort antal gånger under 2009 och början av 2010 och i skrivande stund är parterna i stort överens om det nya sammanslagna "Byggavtalet".

6F - fackförbund i samverkan

Under 2009 har ett samarbetsavtal träffats mellan Byggnads, Elektrikerna, Fastighets, Målarna, Seko och Transport, 6F - fackförbund i samverkan, med följande målsättning:

1. Samarbetet ska syfta till starkare och slagkraftigare fackförbund för förbättringar av medlemmarnas löner och anställningsvillkor.
2. Samarbetet ska syfta till att förbunden gemensamt blir en stark kraft i samhällsdebatten.
3. Samarbetet ska syfta till "mer fackförening för pengarna" och möjlighet till lägre medlemsavgifter.

Organisationsutredningen

Inför kongressen 2010 har en organisationsutredning arbetat för att lägga fram förslag inom ett antal områden. Arbetet har bl a mynnat ut i ett förslag om ett nytt inkomstbaserat avgiftssystem med åtta avgiftsklasser. Vidare föreslår organisationsutredningen att dagens 24 avdel-

ningar bildar 11 självständiga regioner. Regionerna bildar inom sig verksamhetsområden och medlemskretsar.

Pensionsöverenskommelse för funktionärer

En överenskommelse har träffats under 2009 gällande premiebestämda pensioner för ännu ej anställda funktionärer inom AFO/AFF samt LO, Byggnads, IF Metall, SEKO, Transport, Handels, GS (Grafikerna och Skogs- och Trä) samt Målareförbundet och dess motparter på central och lokal nivå. Pensionsåldern blir individuell, mellan 61 och 67 år, där arbetsgivaren betalar premie till dess den anställda går i pension, dock längst till 67 år. Ikraftträdande av den premiebestämda pensionsplanen var den 1 oktober 2009 med möjlighet till retroaktiv anslutning efter överenskommelse.

Ombyggnad av förbundskontoret

Under året har ombyggnad av förbundskontoret på Hagagatan ägt rum till en beräknad total kostnad på 250 mkr. Kostnaden belastar i sin helhet Polstjärnan. Så som det ser ut idag kommer denna beräkning att hålla. Inflyttningen är planerad till vecka 16, 2010.

Lavalmålet

I december redovisades Arbetsdomstolens utslag beträffande skadestånd i Lavalmålet. Byggnads, Byggettan samt Elektrikerförbundet dömdes att tillsammans betala ett skadestånd på 550 tkr samt rättegångskostnader på sammanlagt 2 129 tkr. Förbundets del i skadestånd och rättegångskostnader uppgår till 1 003 tkr. Dessa kostnader har i sin helhet belastat år 2009.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Utfasning av Byggnads inkomstförsäkring
Efter beslut av förbundsstyrelsen i början av förra året, tecknades ett avtal med

Folksam om en inkomstförsäkring för medlemmarna för perioden från 1 juli 2008 fram till Byggnads kongress 2010. Försäkringen skulle vara ett tidsbegränsat komplement till den försämrade offentliga arbetslöshetsförsäkringen efter regeringsskiftet 2006.

Från den 1 april 2010 återgår ersättningen från inkomstförsäkringen till att gälla i högst 100 dagar för arbetslöshetsperioder som påbörjas efter den 31 mars 2010.

Efter den 30 september 2010 kan inget inträde i försäkringen göras, d.v.s. en arbetslöshetsperiod som påbörjas efter detta datum berättigar inte till ersättning från inkomstförsäkringen.

Förbundsstyrelsen har beslutat att en utvärdering ska göras i samband med Byggnads kongress under juni månad 2010. Där ska också beslutas om försäkrings framtid.

Framtid

Det finns en fortsatt osäkerhet om den kommande medlemsutvecklingen. Projektet "Medlem 10 000" som startade under 2008 och som har pågått även under 2009 är avsett att påverka utvecklingen i positiv riktning. Arbetet fortsätter under 2010, delvis i en annan form med fokus på det kommande riksdagsvalet.

Medlemsutveckling

Antalet yrkesverksamma medlemmar 2009-12-31 var 82 260 (83 742). Det totala

medlemsantalet uppgick till 113 156 (114 653), vilket innebär en minskning med 1 497 (3 092) medlemmar.

Medlemsavgifterna vid utgången av året

Den månadsavgift som medlemmarna betalar består av en förbundsavgift, en avgift till a-kassan samt en avgift till den lokala avdelningen. Förbundsavgiften var 307 kr (299 kr) per månad för helbetalande.

A-kassans grundavgift var 125 kr (116 kr) per månad. Därtill kommer den av Riksdagen beslutade arbetslöshetsavgiften på 300 kr per månad (180 kr) vid årets utgång. Avgiften till avdelningen var i genomsnitt 121 kr (113 kr) per månad.

Den sammanlagda månadsavgiften vid utgången av 2009 blev därmed i genomsnitt 553 kr (528 kr), exklusive arbetslöshetsavgiften till a-kassan. Avgifterna varierar mellan de olika avdelningarna beroende på geografiska förhållanden, medlemsantal och avdelningens omfattning.

Grundavgiften var 2009 sammanlagt 47 kr (46 kr) per månad varav avdelningen fick 20 kr (19 kr).

Grundavgiftsbetalande medlemmar består i huvudsak av pensionärer samt yrkesverksamma medlemmar med nedsett avgift. Gymnasieelever och pensionärer över 75 år är avgiftsbefriade.

Konfliktersättning

Grundbeloppet för konfliktersättning ökade från 855 till 890 kr per dag från och med 2009-07-01. Under första konfliktveckan utgår 810 kr per dag från och med 2009-07-01, en ökning med 35 kr. Konfliktersättningen är inte skattepliktig.

Resultat och ställning

Medlemsavgifter och övriga intäkter uppgick till 310 879 (311 090) och kostnaderna för den ideella verksamheten var 373 821 (356 642). Resultatet av den ideella verksamheten uppgick till - 62 942 (- 45 552).

Fastighetsförvaltningen redovisar en förlust efter avskrivningar på 6 916 (+ 1 393).

Resultatet från finansiella investeringar uppgick till 255 050 (100 782), vilket omfattar realiserade vinster och förluster, utdelningar, räntor samt nedskrivningar och återtagande av nedskrivningar.

Skillnaden mellan marknadsvärde och bokfört värde på förbundets finansiella anläggningstillgångar uppgick till 145 396 (0).

Förbundet uppvisar ett resultat efter bokslutsdispositioner och skatt på 151 851 (42 823).

Förbundets egna kapital uppgick vid årets slut till 1 933 871 (1 782 020).

Resultatdisposition

Resultatet för 2009 har av styrelsen disponerats på följande sätt:

Årets resultat enligt resultaträkningen	151 851
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år:	
Konfliktfond	3 551
Övriga fonder	<u>45</u>
	155 447
Reservering av ändamålsbestämda medel:	
Konfliktfond	- 38 105
Reservfond	- 110 610
Kongressfond	- 2 500
Medlem 10 000 - Val 2010	- 3 241
Övriga fonder	<u>- 991</u>
	- 155 447
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital	0

Flerårsjämförelse

(belopp i tkr där ej annat anges)

	2009	2008	2007	2006	2005
Verksamhetsintäkter	310 879	311 090	269 796	174 372	167 284
verksamhetsintäkternas förändring	- 0,1%	15,3%	54,7%	4,2%	2,8%
varav förbundsavgifter 5)	284 002	283 689	238 456	144 492	138 112
Resultat från					
ideella verksamheten	- 62 942	- 45 552	- 262 447	- 99 146	- 125 670
fastighetsförvaltning	- 6 916	1 393	427	- 3 827	6 537
finansiella investeringar	255 050	100 782	210 937	171 076	187 477
Bokslutsdispositioner	- 12 000	21 345	-	27 498	32 500
Skatt	- 21 341	- 35 145	- 68 285	- 52 878	- 32 181
Årets resultat	151 851	42 823	- 119 368	42 723	68 663
Balansomslutning	2 314 981	2 188 517	2 302 520	2 269 648	2 239 120
Justerat eget kapital 1)	1 959 298	1 798 601	1 770 764	1 890 131	1 867 207
varav konfliktfond 2)	1 504 645	1 470 090	1 460 598	1 534 272	1 502 652
konfliktfondens förändring	2,3%	0,6%	- 4,8%	2,1%	0,0%
Marknadsvärde eget kapital 3)	2 104 694	1 798 601	2 143 081	2 371 091	2 244 115
Soliditet 4)	85%	82%	77%	83%	83%
Investeringar	861	570	447	396	1 340
Medelantal anställda	72	65	69	77	79
varav kvinnor	30	28	31	37	34
varav män	42	37	38	40	45
Antal medlemmar vid årets slut	113 156	114 653	117 745	127 438	128 237
varav aktiva yrkesverksamma (hel- o halvbetalande)	82 266	83 742	86 171	93 868	93 740
Justerat eget kapital per yrkesverksam medlem i kr	23 816	21 478	20 549	20 136	19 919
Medlemsavgifter, kr per månad					
Helbetalande	853	708	777	341	335
varav till avdelning	121	113	112	109	108
varav till förbundet 5)	307	299	299	129	124
varav till a-kassa 6)	425	296	366	103	103

1) Justerat eget kapital är eget kapital plus (fr o m 2008) 73,7% av obeskattade reserver. 26,3% av de obeskattade reserverna utgörs av schablonberäknad uppskjuten skatt.

2) Konfliktfonden är den största delen av det egna kapitalet. Konfliktfonden standardsäkras på medlemsnivå.

3) Marknadsvärde eget kapital är justerat eget kapital plus skillnaden mellan bokförda värden och marknadsvärden på finansiella anläggningstillgångar per den 31/12.

4) Soliditeten är justerat eget kapital dividerat med balansomslutning uttryckt i %.

5) Den 1/1 2007 höjdes avgiften till förbundet med 15 kr till 144 kr. Den 1/5 2007 höjdes avgiften med 155 kr till 299 kr. 150 kr av höjningen föranleddes av de förändringar som gjordes i kollektivavtalen mellan Byggnads och Sveriges Bygginstrumenter.

6) I avgiften till a-kassan ingår den av Riksdagen beslutade förhöjda arbetslöshetsavgiften.

Resultaträkning (tkr)

	Not 1	2009	2008
Verksamhetens intäkter			
Förbundsavgifter	Not 2	284 002	283 689
Bidrag		4 211	3 335
Övriga rörelseintäkter		22 666	24 066
Summa verksamhetens intäkter		310 879	311 090
Verksamhetens kostnader			
Externa kostnader		- 106 991	- 91 998
Personalkostnader	Not 3,4	- 116 286	- 108 857
Gottgörelse från pensionsstiftelse	Not 3	7 000	-
Avgifter och anslag till organisationer		- 19 188	- 19 159
Konfliktersättning		- 461	- 106
Avdelningsbidrag	Not 2	- 137 266	- 136 049
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		- 629	- 473
Summa verksamhetens kostnader		- 373 821	- 356 642
Verksamhetens resultat		- 62 942	- 45 552
Resultat från fastighetsförvaltningen			
Resultat i handelsbolag		- 2 203	- 628
Hysesintäkter		7 241	7 843
Fastighetskostnader		- 11 263	- 5 131
Avskrivningar		- 691	- 691
Summa resultat från fastighetsförvaltningen		- 6 916	1 393
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	Not 5	241 659	79 175
Ränteutäkter och liknande resultatposter	Not 6	15 269	25 110
Räntekostnader och liknande resultatposter		- 1 878	- 3 503
Summa resultat från finansiella investeringar		255 050	100 782
Resultat efter finansiella poster		185 192	56 623
Avsättning till periodiseringsfond		- 22 000	-
Upplösning av periodiseringsfond		10 000	21 345
Skatt		- 21 341	- 35 145
Årets resultat		151 851	42 823

Balansräkning (tkr)

TILLGÅNGAR	Not 1	2009-12-31	2008-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	Not 7	27 944	28 635
Inventarier	Not 8	910	678
		28 854	29 313
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier och andelar i koncernföretag	Not 9	80	80
Långfristiga värdepappersinnehav	Not 10	2 093 121	1 659 062
		2 093 201	1 659 142
Summa anläggningstillgångar		2 122 055	1 688 455
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		639	958
Skattefordran		11 098	-
Övriga kortfristiga fordringar		3 498	16 993
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 11	29 024	17 114
		44 259	35 065
Kortfristiga placeringar	Not 12	30 000	331 197
Kassa och bank		118 667	133 800
Summa omsättningstillgångar		192 926	500 062
Summa tillgångar		2 314 981	2 188 517
EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not 1		
Eget kapital	Not 13		
Ändamålsbestämda medel		1 782 020	1 739 197
Årets resultat		151 851	42 823
		1 933 871	1 782 020
Obeskattade reserver	Not 14	34 500	22 500
Summa eget kapital och obeskattade reserver		1 968 371	1 804 520
Långfristiga skulder	Not 15	44 687	43 450
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		17 724	9 856
Skulder koncernföretag		79	80
Skatteskulder		-	21 778
Övriga kortfristiga skulder		258 664	280 739
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 16	25 456	28 094
		301 923	340 547
Summa eget kapital och skulder		2 314 981	2 188 517
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Not 17	274 746	266 602

Kassaflödesanalys (tkr)

	2009	2008
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat före finansiella poster	- 69 858	- 44 159
Avskrivningar	1 320	1 164
Nedskrivningar	-	170 513
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-	22
Summa	- 68 538	127 540
Erhållen ränta	12 442	18 461
Erhållna utdelningar	78 543	79 175
Erlagd ränta	- 1 878	- 3 502
Betald inkomstskatt	- 54 217	- 33 212
Summa	- 33 648	188 462
Ökning (-)/minskning (+) kundfordringar	319	- 408
Ökning (-)/minskning (+) övriga kortfristiga fordringar	4 412	- 3 419
Ökning (+)/minskning (-) leverantörsskulder	7 868	- 4 828
Ökning (+)/minskning (-) övriga kortfristiga rörelseskulder	- 24 714	- 141 684
Kassaflöde från den löpande verksamheten	- 45 763	38 123
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	- 861	- 570
Placeringar i övriga finansiella anläggningstillgångar	- 440 835	- 276 558
Avyttring/amortering av övriga finansiella anläggningstillgångar	169 892	254 593
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga placeringar	301 197	- 58 996
Kassaflöde från investeringsverksamheten	29 393	- 81 531
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Upptagna lån	1 237	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	1 237	0
Årets kassaflöde	- 15 133	- 43 408
Likvida medel vid årets början	133 800	177 208
Likvida medel vid årets slut	118 667	133 800

Noter till resultat- och balansräkning (tkr)

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens normgivning, med tillämpning av kostnadsslagsindelad resultaträkning. BFNAR 2001:1, Redovisning av inkomstskatter, har emellertid inte tillämpats vad gäller redovisning av uppskjuten skatt på skillnaden mellan bokförda och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Koncern

Svenska Byggnadsarbetareförbundet äger 100 % av Maina AB. Eftersom någon verksamhet ej bedrivits i bolaget upprättas inte någon koncernredovisning.

Intäkter

Intäkter redovisas till verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter från medlemsavgifter redovisas enligt kontantprincipen.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år samt justeringar avseende tidigare års aktuella skatt.

Skatteskulder/-fordringar värderas till vad som enligt föreningens bedömning ska erläggas till eller erhållas från skatteverket. Bedömningen görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod.

Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar. Följande avskrivningstider tillämpas: Inventarier: 3 år, datorer: 3 - 5 år, byggnader: 50 år.

Finansiella anläggningstillgångar

Värdepapper som är anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet. Nedskrivning sker vid varaktig värdenedgång av marknadsvärdet. Vid värdering tillämpas portföljmetoden.

Kortfristiga placeringar

Kortfristiga innehav av aktier och andelar redovisas i förekommande fall som omsättningstillgångar och värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde (marknadsvärde) enligt portföljmetoden. Räntebärande placeringar förvärvade i syfte att innehas till inlösentidpunkt värderas till anskaffningsvärde.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalat.

Eget kapital

Eget kapital utgörs av ändamålsbestämda medel samt periodens resultat. I ändamålsbestämda medel ingår dels konfliktfonden och reservfonden, dels avsättningar för åtaganden som ska infrias i framtiden. När förbundet belastas med kostnader för ändamålet redovisas dessa i resultaträkningen. Upplösning sker därefter av för ändamålet avsatta medel under eget kapital med motsvarande belopp.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

	2009	2008
Not 2 Förbundsavgifter		
Förbundsavgifter		
Förbundsavgifter	146 736	148 267
Förhöjd medlemsavgift	137 266	135 422
Summa	284 002	283 689
Avdelningsbidrag		
Bidrag till avdelningarna	- 137 266	- 136 049
Summa	- 137 266	- 136 049

Sedan år 2007 tar förbundet ut en förhöjd medlemsavgift. Denna avgift fördelas ut till avdelningarna (avdelningsbidrag) enligt särskild fördelningsnyckel. Detta bidrag ska bl a användas till avdelningarnas lönebevakningsarbete.

Not 3 Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

Löner och andra ersättningar:

Styrelse och förbundsledning	3 143	3 278
Övriga anställda	33 357	29 409
Totala löner och ersättningar	36 500	32 687
Sociala avgifter*	22 110	22 449
Pensionskostnader*	50 444	46 711
Gottgörelse från pensionsstiftelse	- 7 000	-
Totala sociala avgifter och pensionskostnader	102 054	101 847

*Inklusive åtagande för avdelningsanställda. Kostnader för utbetalda pensioner avseende funktionärer har anpassats till KP:s fakturaperioder, vilket innebär att endast 11 månader belastat 2008 års resultat.

Not 4 Medelantal anställda etc

	<i>Antal anställda</i>	<i>Varav män</i>	<i>Antal anställda</i>	<i>Varav män</i>
Totalt	72	42	65	37

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	<i>Antal på balansdagen</i>	<i>Varav män</i>	<i>Antal på balansdagen</i>	<i>Varav män</i>
Styrelseledamöter	10	10	10	10
Förbundsordförande och andra ledande befattningshavare	4	4	4	4

Sjukfrånvaro

Total sjukfrånvaro	2,43%	1,57%
- långtidssjukfrånvaro*	12,56%	9,51%
- sjukfrånvaro kvinnor	2,74%	2,37%
- sjukfrånvaro män	2,20%	0,97%
- anställda < 29 år	**	**
- anställda 30 - 49 år	1,87%	2,00%
- anställda > 50 år	3,04%	1,17%

* Sjukfrånvaro som varat i minst 60 dagar.

** Redovisas ej på grund av att antalet anställda i gruppen är högst tio individer.

Löner och externa arvoden per månad för arbetsutskottet

Hans Tilly, förbundsordförande 52 160 kr i månadslön samt cirka 20 800 kr i arvode från externa styrelseuppdrag i Riksbyggen och Folksam.

Thomas Gustavsson, andre förbundsordförande 46 460 kr i månadslön samt cirka 9 800 kr i arvoden i externa styrelseuppdrag i Riksbyggen, SO, Byggnads a-kassa och AFA.

Torbjörn Johansson, avtalssekreterare 46 460 kr i månadslön.

Niklas Rengen, ekonomichef 56 000 kr i månadslön.

Ingen i arbetsutskottet har avtal om avgångsvederlag. Pensionsåldern är 63 år utom för ekonomichefen som följer tjänstemannaavtalet.

Kollektivavtal

Byggnads har träffat kollektivavtal med Byggnads ombudsmannaförening, BOF, för centralt anställda funktionärer och med Byggnads lokala ombudsmannaförening, BLOM, för lokalt anställda funktionärer.

Administrativ personal omfattas av kollektivavtal mellan Handelsanställdas förbund och Arbetarrörelsens förhandlingsorganisation, AFO.

Journalister anställda på tidningen Byggnadsarbetaren omfattas i huvudsak av kollektivavtalet mellan Handels och AFO med undantag för löner där journalistavtalet följs.

Not 5 Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2009	2008
Utdelningar	78 543	236 147
Realisationsresultat vid försäljningar	8 962	13 532
Justering av anskaffningsvärden	- 15 959	-
Nedskrivningar	-	- 170 513
Återföring av nedskrivningar	170 113	9
Summa	241 659	79 175

Not 6 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

Räntor	14 201	24 954
Övriga finansiella intäkter	1 068	156
Summa	15 269	25 110

Not 7 Byggnader och mark

	2009-12-31	2008-12-31
Ingående anskaffningsvärden	50 036	50 036
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	50 036	50 036
Ingående avskrivningar	- 21 401	- 20 710
Årets avskrivningar	- 691	- 691
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 22 092	- 21 401
Utgående restvärde enligt plan	27 944	28 635
Taxeringsvärden för fastigheter i Sverige	105 564	105 564

Not 8 Inventarier

Ingående anskaffningsvärde	25 816	25 246
Årets inköp	861	570
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	26 677	25 816
Ingående avskrivningar	- 25 138	- 24 661
Årets avskrivningar	- 629	- 477
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 25 767	- 25 138
Utgående restvärde enligt plan	910	678

Not 9 Aktier och andelar i koncernföretag

Maina AB

Org nr 556459-7655

Säte Stockholm

	Kapital- andel %	Rösträtts- andel %	Bokfört värde 2009	Bokfört värde 2008
Maina AB	100	100	80	80

Not 10 Långfristiga värdepappersinnehav

	2009-12-31	2008-12-31
Ingående anskaffningsvärde	1 865 501	1 843 937
Årets förvärv	440 835	276 557
Årets försäljningar	- 160 930	- 254 993
Justering av anskaffningsvärden	- 15 959	-
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	2 129 447	1 865 501
Ingående ackumulerade nedskrivningar	- 206 439	- 35 926
Årets nedskrivning	-	- 170 513
Återföring av nedskrivningar	170 113	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	- 36 326	- 206 439
Utgående anskaffningsvärde	2 093 121	1 659 062

Strategiska långfristiga värdepapper	Antal aktier/andelar	Andel i %	Ansk.värde 2009-12-31	Marknadsvärde 2009-12-31	Ansk.värde 2008-12-31
Aktier/andelar					
Aden			89	89	89
Byggfackens Hus, Örebro		9,4	1 054	1 054	1 054
Fastighetsbolaget Polstjärnan HB	100 000	50,0	140 266	140 266	42 193
Folkets hus, Skellefteå	1		13	13	13
Folksam-LO fondförsäkringsbolag	7	7,0	13 720	13 720	13 720
Plåtslageribranschens mättnings data	1		500	500	500
Riksbyggen ekonomisk förening	273 315	22,5	136 658	136 658	136 113
Riksbyggen Brf Ångaren India	1		1 237	1 237	-
Riksbyggen BoSpar ekonomisk förening	30	30,0	3 000	3 000	3 000
Rönneberga Kursgård HB	5	50,0	17 506	17 506	15 781
YNSAB Yrkesnämndernas Service AB			14	14	14
<i>Andelar nedskrivna till 1 kr</i>					
Bilda	323				
Folkets Hus, Malmö	170				
OK	1				
Svensk Byggtjänst	10				
Summa strategiska långfr värdepapper			314 057	314 057	212 477
Direktägda onoterade aktier					
Aftonbladet	312		4 682	4 682	2 081
IDI		1,0	- 448	- 448	- 448
Litorina kapital		11,0	37 304	978	37 427
Avgår nedskrivning Litorina			- 36 326		- 36 326
Summa direktägda onoterade aktier			5 212	5 212	2 734
Fonder					
Aktiefonder					
Carnegie WorldWide	120 635		50 493	58 488	50 025
Carnegie Nordic Markets	46 754		25 123	29 968	
Enter Sverige Fokus	45 232		62 939	65 336	59 343
Swedbank/Förbundsfonden	3 773 384		546 645	561 480	521 577
Lannebo Sverige	2 070 307		34 563	30 620	34 047
SEB Karlavagnen	9 707		284 585	377 905	329 239
SHB Nordenfond	63 241		25 205	32 240	-
SHB Sverigefond	75 345		43 952	66 031	-
Summa aktiefonder			1 073 505	1 222 068	994 231

Not 10 Långfristiga värdepappersinnehav forts

	Antal aktier/andelar	Andel i %	Ansk.värde 2009-12-31	Marknadsvärde 2009-12-31	Ansk.värde 2008-12-31
Blandfond					
Nordea Borgen	4 134		10 255	10 344	10 716
Summa blandfond			10 255	10 344	10 716
Räntefonder					
Enter Trendräntefond	8 167		-	-	10 317
Enter Return	10 705		11 173	11 169	-
Swedbank/Förbundspenningmarknadsfonden	3 115 611		321 872	317 356	313 707
Swedbank/Förbundsräntefonden	1 550 054		156 814	159 764	143 584
Swedbank/Företagsobligationsfond	467 508		50 000	50 449	-
Summa räntefonder			539 859	538 738	467 608
Summa fonder			1 623 619	1 771 150	1 472 555
Aktieindexobligationer/Obligationer					
SHB aktieobligation 709S	50 000		50 250	51 305	50 250
SHB aktieobligation 713V	40 000		40 200	38 560	40 200
SHB aktieobligation 723C	5 000		5 527	4 900	5 527
Volvo 140404	10 000		8 824	10 176	-
Summa aktieindexobligationer/Obligationer			104 801	104 941	95 977
Långfristiga fordringar					
Folksamslånet			45 432	45 429	45 432
Summa långfristiga fordringar			45 432	45 429	45 432
Summa långfristiga värdepappersinnehav			1 773 852	1 921 520	1 613 964

För onoterade innehav anges högst bokfört värde som marknadsvärde.

Anskaffningsvärdena i SEB Karlavagnen och Nordea Borgen har justerats ned med 15 485 respektive 474 tkr år 2009.

	2009-12-31	2008-12-31
Not 11 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		
Förutbetalda hyror	1 681	1 705
Upplupna ränteintäkter	2 827	6 649
Gottgörelse pensioner	7 000	-
Övriga förutbetalda kostnader	2 578	2 840
Övriga upplupna intäkter	14 938	5 920
Summa	29 024	17 114

Not 12 Kortfristiga placeringar

Företagscertifikat och andra räntebärande placeringar

Bokfört värde	30 000	331 197
Marknadsvärde	30 000	337 307

Not 13 Eget kapital

	Ingående balans	Reserveringar	Utnyttjande	Årets resultat	Utgående balans
Konfliktfond	1 470 091	38 105	- 3 551	-	1 504 645
Reservfond	296 753	110 610	-	-	407 363
Kongressfond	7 500	2 500	-	-	10 000
Medlem 10 000 – Val 2010	-	3 241	-	-	3 241
Övriga fonder	7 676	991	- 45	-	8 622
Balanserat kapital/ Årets resultat	-	- 155 447	3 596	151 851	-
Utgående balans	1 782 020	0	0	151 851	1 933 871

	2009-12-31	2008-12-31
Not 14 Obeskattade reserver		
Periodiseringsfond tax 2004	-	10 000
Periodiseringsfond tax 2005	12 500	12 500
Periodiseringsfond tax 2010	22 000	-
Summa	34 500	22 500

Not 15 Långfristiga skulder

Förbundet har inga skulder som förfaller senare än fem år fram i tiden.

Not 16 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna räntekostnader	913	913
Semesterlöner	4 052	4 297
Upplupna sociala avgifter	1 592	1 142
Löneskatt	10 327	11 634
Avsättning pensioner	-	6 069
Övriga poster	8 572	4 039
Summa	25 456	28 094

Not 17 Ansvarsförbindelser

Såsom delägare i HB	274 746	266 602
Summa	274 746	266 602

Stockholm 2010-04-06

*Hans Tilly Thomas Gustavsson Torbjörn Johansson Jim Sundelin Lars Hildingsson Johan Lindholm
Tomas Emanuelsson Mats Engström Dan Berger Magnus Cato Niklas Rengen*

Revisionsberättelse

Till kongressen i Svenska Byggnadsarbetareförbundet Org nr 802000-4936

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Svenska Byggnadsarbetareförbundet för år 2009. Förbundets årsredovisning ingår i denna version av detta dokument på sidorna 34 - 45. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsred i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i förbundet för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med årsredovisningslagen eller förbundets stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning i enlighet med god redovisningsred i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelsens ledamöter har enligt vår bedömning inte handlat i strid med förbundets stadgar. Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 6 april 2010

Rolf Andersson Benny Augustsson Henry Larsson

PricewaterhouseCoopers AB
Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor

Pensionsstiftelsen

Styrelsen för Svenska Byggnadsarbetareförbundets Pensionsstiftelse lämnar härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2009. Siffror inom parentes avser föregående år. Om inte annat särskilt anges redovisas alla belopp i tusentals kronor.

Förvaltningsberättelse

Inledning

Pensionsstiftelse -n, -r s. är en fristående juridisk person som en eller flera arbetsgivare (gemensam pensionsstiftelse) bildat för att trygga utfästelse om pension till arbetstagare eller arbetstagares efterlevande. Pensionsstiftelsens styrelse förvaltar det kapital som arbetsgivaren fört över till stiftelsen för att säkerställa pensionsutfästelserna. Stiftelsens tillgångar får endast användas för arbetsgivarens pensionskostnader enligt stiftelsens ändamål.

Stiftelsens ändamål

Stiftelsen är en sammanslagning av Svenska Byggnadsarbetareförbundets Pensionsstiftelse och Svenska Byggnadsarbetareförbundets Pensionsstiftelse för funktionärer.

Beslut om sammanslagning togs den 25 oktober 1984 av Länsstyrelsen. Stadgarna gäller från den första januari 1985.

Stiftelsens ändamål är att trygga utfästelser om tilläggspension till funktionärer och mättningsmän inom förbundet.

Vid utgången av 2009 uppgick antalet destinatärer (förmånstagare) till 1 401 (1 452) fördelat på Svenska Byggnadsarbetareförbundets 24 lokala avdelningar, Svenska Byggnadsarbetareförbundet och Svenska Byggnadsarbetareförbundets a-kassa.

Tillsynsmyndigheter för stiftelsen är Länsstyrelsen i Stockholms län och Finansinspektionen.

Resultat och ställning

Stiftelsens bokförda egna kapital uppgår till 1 458,3 mkr (1 316,0 mkr). Marknadsvärdet av stiftelsens förmögenhet uppgår till 1 469,2 mkr (1 316,0 mkr).

Den försäkringstekniskt beräknade pensionsreserven uppgår vid årets slut till 980,0 mkr (993,5 mkr), vilket är en minskning med 1,3 procent.

I stiftelsens kapitalbehållning, det vill säga redovisat eget kapital, inryms pensionsreserv om 980,0 mkr samt överröntefond för pensionstillägg. Pensionsreserven inklusive 25 procents värdesäkring uppgår till 1 225,0 mkr.

Det redovisade resultatet av stiftelsens finansförvaltning uppgår till 187,2 mkr (- 75,9 mkr). Nedskrivningen 2008 på 153,4 mkr har återförts i sin helhet och ingår i årets resultat.

I gottgörelse till delägarna har lämnats 36,0 mkr (9,1 mkr). Delägarna har inte gjort några avsättningar till stiftelsen under året (0).

Resultatet efter gottgörelser och skatt uppgår till 142,9 mkr (- 95,0 mkr).

Finansförvaltningen

Pensionsstiftelsens kapital ska enligt Lag (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m m placeras på sådant sätt att lämplig riskspridning uppnås. Vidare ska tillgångarna placeras på det sätt som bäst gagnar dem som omfattas av stiftelsens ändamål och också i övrigt på ett aktsamt sätt.

Styrelsen har fastställt placeringsriktlinjer som övergripande styr stiftelsens placeringsverksamhet och riskhantering. Riktlinjerna anger vilka tillgångsslag och instrument som är tillåtna och inom vilka gränser kapitalet kan fördelas mellan de olika tillgångsslagen: räntebärande placeringar, aktier och aktierelaterade instrument, fastigheter och hedgefonder.

Det är dock önskvärt att placeringarna i praktiken inriktas mot olika slag av fonder, därigenom överläts urvalet av enskilda värdepapper till fondförvaltarna medan den övergripande fördelningen mellan olika tillgångsslag (i första hand aktie- och ränterelaterade placeringar) och urvalet av fondförvaltare blir den huvudsakliga uppgiften för det egna kapitalförvaltningsarbetet.

Genom att styrelsen valt en placeringsinriktning mot aktiefonder och räntefonder hanterar man de vanligast förekommande placeringsriskerna.

Långsiktigt normalläge när det gäller placeringar i aktier och aktierelaterade instrument är 55% och i ränterelaterade instrument 45%.

Riktlinjerna ger också ett ramverk för fördelningen mellan marknader och emittenter. Gränser finns också fastställda för ränterisker och valutakursrisker. Stiftelsens placeringar följs regelbundet upp och utvärderas mot referensindex fastställda av styrelsen.

I placeringsriktlinjerna finns också etiska regler som säger att placeringar inte ska ske i företag som bryter mot FNs konvention om mänskliga rättigheter eller som kan förknippas med antifacklig verksamhet, oacceptabla arbetsförhållanden, barnarbete, miljöbrott, våld, narkotika, prostitution eller annan kriminell verksamhet. De etiska aspekterna iaktas genom att placeringar normalt görs i välkända och välrenommerade företag. Om placering av misstag skett i oetisk verksamhet ska engagemanget snarast upphöra.

Målet för stiftelsens finansförvaltning är att inom ramen för begränsad risk skapa en god och tillräcklig avkastning, som räcker till att ta gottgörelse för det aktuella årets pensionskostnader.

Med antagandet att aktier långsiktigt ger 7% i avkastning och räntor ger 3%, blir

den långsiktiga avkastningen 5,2%, med normalfördelningen av tillgångarna.

Fördelningen av stiftelsens kapital, sett till marknadsvärdena, var vid årsskiftet: aktier 43% (35%) och räntor 57% (65%).

Stiftelsens finansförvaltning utgörs i huvudsak av den finansförvaltning som stiftelsen hanterar via innehav i aktie- och räntefonder. Flera av dessa fonder står under gemensam förvaltning med övriga LO-förbund.

Världens börser hade en fortsatt nedåtgående trend i början av 2009 för att sedan vända kraftigt uppåt. Detta har inneburit att marknadsvärdet på stif-

telsens kapitalplaceringar åter överstiger anskaffningsvärdena.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

En överenskommelse har träffats under 2009 gällande premiebestämda pensioner för ännu ej anställda funktionärer inom AFO/AFF samt LO, IF Metall, Byggnads, SEKO, Transport, Handels, GS (Grafikerna och Skogs- och Trä) samt Målareförbundet och dess motparter på central och lokal nivå.

Pensionsåldern blir individuell, mellan 61 och 67 år, där arbetsgivaren betalar premie till dess den anställde går i pension, dock längst till 67 år.

Ikraftträdande av den premiebestämda pensionsplanen var den 1 oktober 2009 med möjlighet till retroaktiv anslutning efter överenskommelse.

I och med att den nya pensionsplanen börjat gälla kommer inga nya förmanstagare att omfattas av pensionsstiftelsens tryggnad. Stiftelsen kommer därför på sikt att avvecklas.

Resultaträkning (tkr)

Not 1

	2009	2008
Stiftelsens intäkter		
Utdelningar	44 947	51 022
Räntor, utlämnade lån	500	500
Räntor, fonder	-	7
Räntor, banker	58	4 998
Räntor, övriga	7 443	11 267
Övriga intäkter	1 855	502
Summa intäkter	54 803	68 296
Stiftelsens kostnader		
Gottgörelser till delägare	- 35 988	- 9 071
Förvaltningskostnader	- 591	- 633
Summa kostnader	- 36 579	- 9 704
Resultat före realisationsresultat	18 224	58 592
Realisationsresultat	- 20 711	9 179
Återföring av nedskrivning	153 405	-
Nedskrivningar	-	- 153 405
Räntekostnader och liknande resultatposter	- 350	- 27
Summa realisationsresultat	132 344	- 144 253
Resultat före skatt	150 568	- 85 661
Skatt	- 7 659	- 9 349
Årets resultat	142 909	- 95 010

Balansräkning (tkr)

Not 1

2009-12-31

2008-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar

Andra långfristiga fordringar

Not 2

10 000

10 000

Summa anläggningstillgångar**10 000****10 000**

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Övriga fordringar

2 938

13

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

2 970

4 060

Summa kortfristiga fordringar**5 908****4 073**

Kortfristiga placeringar

Penningmarknadsplaceringar

125 227

238 395

Depåer, aktieindexobligationer o övriga obligationer

Not 3

156 480

58 273

Fonder

Not 4

1 198 299

1 152 183

Nedskrivningar

Not 3,4

-

- 153 405

Summa kortfristiga placeringar**1 480 006****1 295 446****Kassa och bank****2 428****19 984****Summa omsättningstillgångar****1 488 342****1 319 503****Summa tillgångar****1 498 342****1 329 503**

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Kapitalbehållning vid årets början

1 315 977

1 411 531

Förändringar under året

- 630

- 544

Årets resultat

142 909

- 95 010

Summa eget kapital**1 458 256****1 315 977**

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

1

-

Aktuella skatteskulder

2 896

3 395

Övriga kortfristiga skulder

37 189

10 131

Summa kortfristiga skulder**40 086****13 526****Summa eget kapital och skulder****1 498 342****1 329 503****Ställda säkerheter**

Inga

Inga

Ansvarsförbindelser

Pensionsreserv

980 009

993 196

D:o inkl värdesäkring 25% (övertäntefond)

1 225 011

1 241 495

Noter till resultat- och balansräkning

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper samt viktiga begrepp

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens normgivning. Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Finansiella anläggningstillgångar

Värdepapper som är anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde. Nedskrivning sker vid varaktig värdenedgång.

Kortfristiga placeringar

Andelar i aktie- och penningmarknadsfonder redovisas som omsättningstillgångar. Placeringarna värderas enligt portföljsyn och redovisas till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Viktiga begrepp

Pensionsreserv (- skuld) är en beräkning av nuvärdet av arbetsgivarens pensionsåtaganden till sina anställda.

Pensionsfond (fack): Varje arbetsgivares andel i stiftelsens gemensamma förmögenhet. Vinster eller förluster i kapitalförvaltningen fördelas mellan facken i proportion till resp pensionsfonds storlek. Summan av alla fack är lika med stiftelsens egna kapital.

Överräntefonden, som enligt tidigare principbeslut bör uppgå till minst 25 procent av pensionsreservens storlek, utgör ett säkerhetsutrymme som kan användas för att möta värdeminskning av tillgångarna.

Avsättning: Arbetsgivarens inbetalningar till sin pensionsfond i stiftelsen för att trygga pensionsreserven och överräntefonden.

Gottgörelse: Om pensionsfonden överstiger den beräknade pensionsreserven och överräntefonden uppstår ett överskott som arbetsgivaren kan använda till pensionskostnader för sina anställda som omfattas av pensionsstiftelsens tryggnad.

	2009-12-31	2008-12-31
Not 2 Andra långfristiga fordringar		
Ingående anskaffningsvärde	10 000	10 000
Utgående anskaffningsvärde	10 000	10 000

Not 3 Depåer, aktieindexobligationer och övriga obligationer

	2009-12-31 Bokfört värde	2009-12-31 Marknadsvärde	2008-12-31 Bokfört värde	2008-12-31 Marknadsvärde
Swedbank/Robur depå				
Folksamslånet	7 520	7 520	7 520	7 520
Svenska Handelsbanken				
Aktieindexobligation 709S	25 125	25 653	25 125	23 875
Aktieindexobligation 713V	20 100	19 280	20 100	18 780
Aktieindexobligation 723C	5 528	4 900	5 528	4 770
Övriga obligationer				
Volvo Treasury 20140404	15 153	17 299	-	-
Nordea CLN korg Investor/SKF 20120920	19 000	19 218	-	-
Vasakronan 20120806	25 580	25 510	-	-
Sampo OY 20110916	25 385	25 257	-	-
AIG Inc 20120323	13 089	12 995	-	-
Summa depåer, aktieindexobligationer och övriga obligationer	156 480	157 632	58 273	54 945
Nedskrivningar			- 3 328	
Summa depåer, aktieindexobligationer och övriga obligationer	156 480	157 632	54 945	54 945

Under 2009 har föregående års nedskrivning återtagits i sin helhet.

Not 5 Fonder	2009-12-31 Bokfört värde	2009-12-31 Marknadsvärde	2008-12-31 Bokfört värde	2008-12-31 Marknadsvärde
Swedbank/Robur				
Förbundsfonden	193 624	192 818	185 015	137 922
Förbundspenningmarknadsfonden	477 450	468 680	465 391	457 957
Förbundsranterfonden	135 597	135 185	124 402	130 579
Svenska Handelsbanken				
Sverigefond	38 450	56 584	-	-
Nordenfond	25 205	32 240	-	-
Reavinstfond	-	-	35 030	36 343
SE-banken				
Karlavagnen	166 315	151 231	204 511	131 233
Enter				
Return räntefond	5 587	5 585	-	-
Sverige Fokus	30 136	36 305	28 138	21 910
Trend räntefond	-	-	5 159	5 755
Carnegie				
Carnegie Worldwide	88 274	82 554	87 513	70 692
Lannebo				
Sverige	37 661	46 896	17 024	9 716
Summa fonder	1 198 299	1 208 078	1 152 183	1 002 107
Nedskrivning	-	-	- 150 077	-
Summa fonder	1 198 299	1 208 078	1 002 106	1 002 107

Under 2009 har föregående års nedskrivning återtagits i sin helhet.

Stockholm 2010-03-18

Hans Tilly Niklas Rengen Margareta Johansson Bert-Ove Bergvall Kenneth Holmberg Rolf Levin

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Svenska Byggnadsarbetareförbundets Pensionsstiftelse Org nr 802007-6280

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Svenska Byggnadsarbetareförbundets Pensionsstiftelse för år 2009. Stiftelsens årsredovisning ingår i denna version av detta dokument på sidorna 46-50. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsred i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om styrelseledamot är ersättningsskyldig mot stiftelsen, om skäl för entledigande föreligger eller om styrelseledamoten på annat sätt handlat i strid med tryggandelagen eller stadgarna. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning i enlighet med god redovisningsred i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar. Styrelseledamöterna har inte handlat i strid med tryggandelagen eller stadgarna.

Stockholm den 6 april 2010

Rolf Andersson Benny Augustsson Henry Larsson

PricewaterhouseCoopers AB
Ulrika Granholm Dahl
 Auktoriserad revisor

Solidaritetsfonden

Styrelsen för Stiftelsen Byggnads Internationella Solidaritetsfond lämnar härmed årsredovisning för verksamhetsåret 2009. Siffror inom parentes avser föregående år. Om inte annat särskilt anges redovisas alla belopp i tusentals kronor.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten och stiftelsens ändamål

Fonden bildades 1989 med anledning av Svenska Byggnadsarbetareförbundets 100-årsjubileum. Förbundet anslög ett startkapital på 3 mkr. Från övriga bidragsgivare inflöt ytterligare 2,6 mkr, varefter fonden första året förfogade över 5,6 mkr i kapital.

Fondens ändamål är allmännyttiga och sociala solidaritetsinsatser i främst utvecklingsländer.

Verksamheten består av att utge ekonomiskt och praktiskt understöd till behövande, framförallt med anknytning till bygg- och bostadssektorerna i utvecklingsländer.

Bidrag till fonden

Under 2009 har bidrag influtit med 18 tkr (32 tkr).

Främjande av ändamålet

Biståndet uppgick 2009 till 840 tkr (335 tkr). Fonden har därmed delat ut mer än hela årets avkastning (45%) till sitt ändamål.

Solidaritetsfonden har under året kunnat bistå syster- och broderorganisationer i mottagarländer såsom Ukraina med ett direkt engagemang genom egna resurspersoner engagerade i kunskapsöverföring i det ukrainska byggfackets fortsatta uppbyggnadsprocess.

Ett fortsatt engagemang och utvecklingsarbete har även genomförts på Balkan och i södra Afrika. Genom uppbyggnaden av nätverk mellan byggfacken i Latinamerika och Asien har fonden bidragit till att stärka, inte bara samarbetet mellan fackföreningarna, utan de har i sin tur kunnat organisera och vara migrerande arbetare, i våra sektorer, behjälpliga när de rör sig över landsgränserna.

Solidaritetsfonden har också bidragit ekonomiskt till ett informationsprojekt om Byggnads fackliga biståndsenngagemang, där information om den så kallade "Decent Work" kampanjen ingår. Decent Work-kampanjen handlar om att alla har rätt till bra och rättvisa villkor i arbetslivet. Byggnadsarbetare är de första att kliva in för att se till att stora idrottsevenemang kan genomföras runt om i världen. Detta har Byggnads solidaritetsfond satt stort fokus på genom att aktivt stödja den globala kampanjen Decent Work 2010, inför det kommande VM i fotboll som arrangeras i Sydafrika. Den andra fasen av kampanjen startades under året då fokus sattes på det kommande EM i fotboll 2012 som ska avgöras i Polen och Ukraina.

Solidaritetsfonden firade under 2009 sitt 20-årsjubileum och uppmärksammade detta genom att erbjuda Byggnads medlemmar att ansöka om fyra volontärplatser i Sydafrika. Uppdraget är att vara med och bygga upp en folkhögskola i Wolwekloof.

Resultat och ställning

Ränteintäkterna uppgick till 682 tkr (812 tkr), vilket motsvarar en genomsnittlig avkastning på 3,9% (4,6%).

Årets resultat uppgår till - 161 tkr (480 tkr) och den totala förmögenheten till 17 484 tkr (17 644 tkr).

Resultaträkning (tkr) Not 1

	2009	2008
Intäkter		
Räntor, utlämnade lån	672	673
Räntor, banker	10	139
Bidrag	18	32
Summa intäkter	700	844
Kostnader		
Externa kostnader	- 21	- 29
Bistånd	- 840	- 335
Summa kostnader	- 861	- 364
Resultat före skatt	- 161	480
Årets resultat	- 161	480

Balansräkning (tkr) Not 1

	2009-12-31	2008-12-31
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Finansiella anläggningstillgångar		
Andra långfristiga fordringar	13 450	13 450
Summa anläggningstillgångar	13 450	13 450
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar		
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	371	371
Kassa och bank	4 443	4 182
Summa omsättningstillgångar	4 814	4 553
Summa tillgångar	18 264	18 003
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital		
Kapitalbehållning vid årets början	17 645	17 164
Årets resultat	- 161	480
Summa eget kapital	17 484	17 644
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	0	-
Övriga kortfristiga skulder	764	343
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16	16
Summa kortfristiga skulder	780	359
Summa eget kapital och skulder	18 264	18 003
Ställda säkerheter	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens normgivning. Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Finansiella anläggningstillgångar

Värdepapper som är anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde. Nedskrivning sker vid varaktig värdenedgång.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Anslag

Beviljade och utbetalda anslag redovisas som en kostnad i resultaträkningen.

Stockholm 2010-04-06

*Hans Tilly Thomas Gustavsson Torbjörn Johansson Johan Lindholm Dan Berger
Lars Hildingsson Magnus Cato Tomas Emanuelsson Mats Engström Jim Sundelin Niklas Rengen*

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Byggnads Internationella Solidaritetsfond Org nr 802014-2975

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Stiftelsen Byggnads Internationella Solidaritetsfond för år 2009. Stiftelsens årsredovisning ingår i denna version av detta dokument på sidorna 51-53. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisions sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om styrelseledamoten är ersättningskyldig mot stiftelsen, om skäl för entledigande föreligger eller om styrelseledamoten på annat sätt handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelseledamöterna har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Stockholm den 6 april 2010

Rolf Andersson Benny Augustsson Henry Larsson

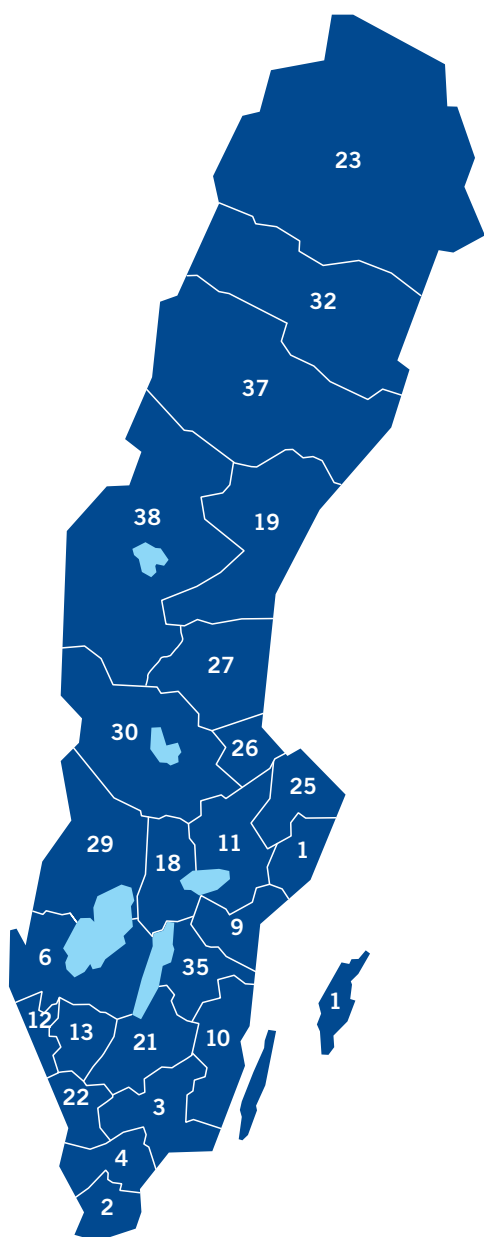
PricewaterhouseCoopers AB

Ulrika Granholm Dahl

Auktoriserad revisor

Avdelningar

Byggettan Stockholm (1)

16 588 medlemmar
11 258 yrkesaktiva

Byggnads Södra Skåne (2)

8 634 medlemmar
6 127 yrkesaktiva

Byggnads Sydost (3)

3 401 medlemmar
2 316 yrkesaktiva

Byggnads Syd (4)

6 202 medlemmar
4 378 yrkesaktiva

Bygg 6:an Väst (6)

6 988 medlemmar
4 583 yrkesaktiva

Bygg 9:an Öst (9)

3 348 medlemmar
2 241 yrkesaktiva

Byggnads Kalmar (10)

2 327 medlemmar
1 603 yrkesaktiva

Byggnads Mälardalen (11)

5 843 medlemmar
3 969 yrkesaktiva

Bygg 12:an Göteborg (12)

9 448 medlemmar
6 381 yrkesaktiva

Byggnads Borås (13)

2 859 medlemmar
1 859 yrkesaktiva

Byggnads Örebro (18)

3 939 medlemmar
2 604 yrkesaktiva

Byggnads Väster- norrland (19)

4 427 medlemmar
2 790 yrkesaktiva

Bygg 21:an Jönköping (21)

2 948 medlemmar
2 195 yrkesaktiva

Byggnads Halmstad (22)

3 026 medlemmar
2 206 yrkesaktiva

Byggnads Norrbotten (23)

3 770 medlemmar
2 277 yrkesaktiva

Byggnads Uppland (25)

5 024 medlemmar
3 212 yrkesaktiva

Byggnads Gästrikland (26)

2 514 medlemmar
1 681 yrkesaktiva

Byggnads Hälsingland (27)

2 472 medlemmar
1 489 yrkesaktiva

Bygg 29:an Värmland (29)

4 319 medlemmar
2 537 yrkesaktiva

Byggnads Dalarna (30)

4 221 medlemmar
2 706 yrkesaktiva

Byggnads Piteå- Skellefteå (32)

3 072 medlemmar
2 018 yrkesaktiva

Byggnads Linköping (35)

3 264 medlemmar
2 305 yrkesaktiva

Byggnads Umeå (37)

2 449 medlemmar
1 581 yrkesaktiva

Byggnads Jämtland- Härjedalen (38)

2 073 medlemmar
1 216 yrkesaktiva

Svenska Byggnadsarbetareförbundet. 106 32 Stockholm
www.byggnads.se